

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

WORLD EDUCATION

Training   **E**conomic Empowerment   **A**ssistive Technology   **M**edical Rehabilitation

ການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນ ໂຄງການ

TEAM Laos

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ວິທີການສ້າງຄວາມສາມາດ ຂອງ ໂຄງການ TEAM ຂອງອົງການ ເວີນເອດຢູເຄຊັນ ລາວ

ຄຽງຄູ່ກັບການສະໜອງທຶນ ໃຫ້ກັບ 15 ອົງການທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ຂະແໜງການ ຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການ ແລະ ພື້ນຟູໜ້າທີ່ການ ໃນ ລາວ, ໂຄງການ TEAM ຂອງອົງການ ສຶກສາໂລກ ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນ ຈາກ ອົງການ USAID-LWVF ກໍ່ຍັງໄດ້ເຮັດວຽກກັບ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບທຶນສ່ວນຍ່ອຍ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ ໃນດ້ານຄວາມສາມາດໃນການບໍ່ຫານ ທຶນ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຂອງພວກເຂົາມີປະສິດທິພາບ. WEL-TEAM ໄດ້ດໍາເນີນ ການປະເມີນອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງຜູ້ທີ່ຍື່ນຂໍທຶນນໍາ ໂຄງການ TEAM ທັງໝົດ ເພື່ອກວດເບິ່ງ ຄວາມສາມາດ ດ້ານການບໍລິຫານທຶນ, ການບໍລິຫານດ້ານການເງິນ, ບຸກຄະລາກອນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ແລະ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ. ຖ້າຫາກ ອົງການດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບອະນຸມັດໃຫ້ຮັບທຶນ, ພະນັກງານ ຂອງ WEL-TEAM ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອສືບທະນາກ່ຽວກັບ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການປະເມີນ, ເຊິ່ງລວມທັງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຂອບເຂດທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ໂຄງການ TEAM ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ເພື່ອສ້າງ ແຜນສ້າງຄວາມສາມາດ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍສະເພາະທີ່ສາມາດວັດແທກໄດ້. ການສ້າງຄວາມສາມາດເກືອບທັງໝົດ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມສາມາດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການໃຫ້ປະສິດຜົນສໍາເລັດ ແລະ ເພື່ອບໍລິຫານທຶນຍ່ອຍທີ່ໄດ້ຮັບ, ແຕ່ຖ້າຫາກວ່າ ມີບັນດາຂົງເຂດພິເສດ ທີ່ອົງການຈັດຕັ້ງ ໄດ້ລະບຸວ່າ ແມ່ນ ບຸລິມະສິດ, ບັນດາຂົງເຂດດັ່ງກ່າວຈະຖືກລວມເຂົ້ານໍາ ຖ້າເປັນໄປໄດ້.

ການສ້າງຄວາມສາມາດ ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນດາອົງປະກອບຕົ້ນຕໍ ຂອງໂຄງການ TEAM, ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ຈາກ ອົງການສຶກສາໂລກແມ່ນມີຫຼາຍຮູບແບບ. ວິທີການໜຶ່ງ ແມ່ນ ການຝຶກສອນວຽກແບບເປັນແຕ່ລະພາກສ່ວນ, ເຊິ່ງພະນັກງານ ຂອງໂຄງການ TEAM ທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານທີ່ຈໍາເປັນດັ່ງກ່າວ ຈະເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ ພະນັກງານໜຶ່ງຄົນ ຫຼື ຫຼາຍຄົນ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ເປັນໄລຍະເວລາດົນນານ ເພື່ອສືບທະນາກ່ຽວກັບບັນຫາສະເພາະ, ອາດຈະຜ່ານທາງໂທລະສັບ, ອີເມລ ຫຼື ແບບກົງໜ້າ, ຫຼື ລວມໝົດທຸກວິທີເຫຼົ່ານີ້. ເທື່ອຕ່ຳໆໄປ ໂຄງການ WEL-TEAM ຈະຈັດຕັ້ງ ການຝຶກອົບຮົມແບບເປັນທາງການ ສໍາລັບຜູ້ຮັບທຶນຍ່ອຍທັງໝົດ. ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້, ໂຄງການ TEAM ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ລະບຽບການຂອງ ອົງການ USAID, ລະບຽບການດ້ານການເງິນຂອງ ໂຄງການ TEAM ຂອງ ອົງການ ສຶກສາໂລກ ແລະ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ບາງການຝຶກອົບຮົມ ແມ່ນຖືກສະໜອງໃຫ້ ແບບເປັນທາງເລືອກເພີ່ມເຕີມ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ ຜູ້ຮັບທຶນຍ່ອຍ ສາມາດເລືອກຫົວຂໍ້ ທີ່ແທດເໝາະກັບພວກເຂົາ ຫຼື ມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ສຸດ ສໍາລັບອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພວກເຂົາໄດ້. ຮອດປະຈຸບັນ, ໂຄງການ TEAM ໄດ້ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ການພັດທະນາຫຼັກສູດ, ການຝຶກອົບຮົມການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານຈິດຕະວິທະຍາ, ການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ (ToT), ການຝຶກອົບຮົມການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນຂອງໂຄງການ (PCM), ແລະ ການຝຶກອົບຮົມການລວມເອົາບັນຫາບົດບາດຍິ່ງຊາຍ. ໂຄງການ TEAM ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ບັນດາຜູ້ຮັບທຶນຍ່ອຍ ສິ່ງພະນັກງານທີ່ເໝາະສົມເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມທັງໝົດ ແມ່ນເປີດກວ້າງສໍາລັບພະນັກງານທຸກຄົນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ບໍ່ພຽງແຕ່ສໍາລັບພະນັກງານຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຈາກ ໂຄງການ TEAM ເທົ່ານັ້ນ. ການຝຶກອົບຮົມທັງໝົດ ຂອງໂຄງການ WEL-TEAM ແມ່ນວິທີແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ມີການສະທ້ອນຄືນ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ ມີເວລາຫຼາຍເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ສໍາລັບ “ການຮຽນຮູ້ດ້ວຍການປະຕິບັດ” ແລະ ການນໍາໃຊ້ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ ໃນວຽກຕົວຈິງ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ໂຄງການ **TEAM** ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສໍາຄັນ ຂອງການສະທ້ອນຄືນ, ການຕັ້ງເປົ້າໝາຍ ແລະ ການຕິດຕາມໄລຍະຍາວ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ ທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບ ການສ້າງຄວາມສາມາດແບບມີປະສິດທິພາບ. ບັນດາຕົວຢ່າງ ກ່ຽວກັບ ວິທີການທີ່ໂຄງການ **TEAM** ສົ່ງເສີມບັນດາຄຸນຄ່າຕ່າງໆ ເຫຼົ່ານີ້:

- ຫຼາຍໆ ການຝຶກອົບຮົມຂອງ ໂຄງການ **WEL-TEAM** ແມ່ນໄດ້ຮັບການຕິດຕາມໂດຍ ພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ທີ່ດໍາເນີນໂດຍ ຄູຝຶກ ຫຼື ພະນັກງານ ຂອງໂຄງການ **TEAM** ຮ່ວມກັບ ຜູ້ຮັບທຶນຍ່ອຍເປັນແຕ່ລະອົງການ ຫຼື ເປັນ ກຸ່ມນ້ອຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີໂອກາດສໍາລັບ ອົງການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອ ນໍາໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດຕົວຈິງ ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮຽນຮູ້ ຢູ່ ໃນການຝຶກອົບຮົມ ເຂົ້າໃນສະພາບການຂອງພວກເຂົາເອງ ໂດຍມີ ຄໍາຊີ້ນໍາ ແລະ ຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ
- ວິດີໂອ ແມ່ນນໍາໃຊ້ ຢູ່ໃນ ພາກປະຕິບັດຕົວຈິງການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດເຫັນພວກ ເຂົາເອງ ໃນເວລາທີ່ກໍາລັງຖ່າຍທອດການຝຶກອົບຮົມ ເຊິ່ງນໍາໃຊ້ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມື ສໍາລັບການສະທ້ອນຄືນກ່ຽວກັບຕົນ ເອງ ແລະ ການປະເມີນຕົນເອງ
- ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ການຝຶກອົບຮົມ ຈະຕັ້ງ ເປົ້າໝາຍ ແບບ **SMART** ຢູ່ໃນທ້າຍການຝຶກອົບຮົມ ສໍາລັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນອະນາຄົດ ເຊິ່ງຈະຖືກຕິດຕາມໂດຍ ຄະນະບໍລິຫານ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ, ຄູຝຶກ ແລະ/ຫຼື ພະນັກງານຂອງໂຄງການ **TEAM**
- ແຜນການສ້າງຄວາມສາມາດ ກັບຜູ້ຮັບທຶນຍ່ອຍແຕ່ລະອົງການ ໃນບາງກໍລະນີ ແມ່ນຈະຖືກຕິດຕາມປະຈໍາແຕ່ລະ ເດືອນ ເພື່ອປະເມີນ ແລະ ສະທ້ອນຄືນ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງພຶດຕິກຳສະເພາະ ທີ່ສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ ເພື່ອ ວັດແທກຄວາມສາມາດ ໃນໄລຍະຍາວ.

ບັນດາປຶ້ມຄູ່ມື ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ ຢູ່ໃນ ການຝຶກອົບຮົມ 8 ຄັ້ງ ສໍາລັບຜູ້ຮັບທຶນຍ່ອຍຂອງໂຄງການ **TEAM**, ແລະ ສາມາດ ພິມອອກໃຫ້ໄດ້ ຕາມການຮ້ອງຂໍ ຈາກໂຄງການ **WEL TEAM** (bernard_franck@la.worlded.org), ຫຼື ຢູ່ເວັບໄຊ ທີ່ <https://sites.google.com/site/teamlaopdr/capacity-building> ເອກະສານທີ່ມີໃນປະຈຸບັນມີຄື:

1. ລະບຽບການ ແລະ ຫຼັກການຂອງ **USAID** ສໍາລັບ ໂຄງການ **TEAM**
2. ຂັ້ນຕອນ ແລະ ລະບຽບການດ້ານການເງິນຂອງ ໂຄງການ **TEAM**
- 3.1 ຄໍາແນະນໍາ ກ່ຽວກັບ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ
- 3.2 ເຄື່ອງມື ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂອງ ໂຄງການ **TEAM**
4. ການອອກແບບ ຫຼັກສູດ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ
5. ຄໍາແນະນໍາ ກ່ຽວກັບ ຄວາມບົກຜ່ອງທາງຈິດ
6. ການຝຶກອົບຮົມ ຄູຝຶກ (**TOT**)
7. ການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນຂອງໂຄງການ
8. ການພັດທະນາ ໂດຍລວມເອົາບົດບາດຍິ່ງຊາຍ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ກຳລັງພັດທະນາຂຶ້ນ ແລະ ຈະມີໃຫ້ໃນໄວໆນີ້ ມີຄື:

9. ສິ່ງທີ່ຄວນຮູ້ ກ່ຽວກັບສະພາບຂອງຄວາມພິການ
10. ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ຄວາມບົກຜ່ອງ ແລະ ຄວາມພິການ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບ UNCRPD, ICF ແລະ ບົດລາຍງານສາກົນກ່ຽວກັບ ຄວາມພິການ
11. ການເຮັດໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ຕໍ່ກັບການເຮັດໜ້າທີ່ ຂອງບັນດາບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມບົກຜ່ອງ ໂດຍການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຢີຊ່ວຍເຫຼືອ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ
12. ການບໍລິຫານຈັດການ ກໍລະນີ ດ້ານການລວມເອົາ ຜູ້ພິການ

“ເອກະສານດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນໄດ້ຖືກຜະລິດຂຶ້ນໂດຍອົງການສຶກສາໂລກ ພາຍໃຕ້ ຂໍ້ຕົກລົງ ເລກທີ APC-GM-0063, ໂດຍຜ່ານ Advancing Partners & Communities (APC), ເຊິ່ງເປັນ ຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມມື 5 ປີ ທີ່ໃຫ້ທຶນ ໂດຍ ອົງການພັດທະນາສາກົນຂອງ U.S. ພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງ ເລກທີ AID-OAA-A-12-00047, ເຊິ່ງເລີ່ມຕົ້ນໃນ

ສາລະບານ

ພາກສະເໜີ

ຄວາມເປັນມາ

ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື

ວົງຈອນໂຄງການ – ພາບລວມ

1. ການປະເມີນເພື່ອກຳໜົດແລະການວາງແຜນໂຄງການ

- 1.1 ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານກ່ຽວກັບວົງຈອນໂຄງການ
- 1.2 ການກຳໜົດບັນຫາແລະຄວາມຈຳເປັນ
- 1.3 ການວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ
- 1.4 ການວິເຄາະບັນຫາ
- 1.5 ການວາງແຜນ ແລະ ການອອກແບບໂຄງການ
- 1.6 ການວາງແຜນຍຸດທະສາດ
- 1.7 ການກຳໜົດຕົວຊີ້ວັດ
- 1.8 ແຜນວຽກ
- 1.9 ງົບປະມານ
- 1.10 ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມ

- 2.1 ການຕິດຕາມ
- 2.2 ການປະເມີນຜົນກະທົບແບບມີສ່ວນຮ່ວມ
- 2.3 ການກະຈາຍຂໍ້ມູນ

3. ການປະເມີນຜົນໂຄງການ

- 3.1 ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນຜົນໂຄງການ
- 3.2 ການປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

4. ການດັດປັບໂຄງການ

ການໝູນໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ເຂົ້າສູ່ຂະບວນການວາງແຜນ

ຄຳອະທິບາຍຄຳສັບທີ່ສຳຄັນ

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນທີ່ອາດມີປະໂຫຍດ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຄວາມເປັນມາ

ໂຄງການ TEAM ຂອງອົງການສຶກສາໂລກປະຈຳລາວແມ່ນໂຄງການທີ່ໄດ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອໂດຍອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນ USAID ທີ່ມີເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຂະແໜງຄົນພິການ, ຂະແໜງກາຍະພາບບຳບັດ, ແລະຂະແໜງພື້ນຟູໜ້າທີ່ການດ້ານການແພດ ຢູ່ໃນປະເທດລາວ. ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ TEAM ແມ່ນເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ໄດ້ມີອິດສະຫຼະພາບ ແລະ ປະສິບຜົນສຳເລັດຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງໃນການເຂົ້າຮ່ວມທຸກຮູບແບບຂອງການດຳລົງຊີວິດຢ່າງເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ ແລະເທົ່າທຽມກັນ. ໂຄງການ TEAM ປະກອບດ້ວຍ 4 ອົງປະກອບຫຼັກຄືດັ່ງນີ້: (i) ການຝຶກອົບຮົມ, (ii) ການສ້າງຄວາມສາມາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, (iii) ການຈັດສິ່ງເທັກໂນໂລຊີຊ່ວຍຄົນພິການ ແລະ (iv) ການບໍລິການປົນປົວດ້ານການແພດ ແລະພື້ນຟູໜ້າທີ່ການທາງຮ່າງກາຍ. ໂດຍການຈັດສິ່ງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ອົງການພັດທະນາທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ອົງການສຶກສາໂລກປະຈຳລາວ ເປັນຜູ້ບໍລິຫານເງິນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບມາຈາກອົງການ USAID ແລະ ປະສານງານເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນສີ່ອົງປະກອບດັ່ງກ່າວ. ໂດຍອົງການສຶກສາໂລກປະຈຳລາວຈະເປັນສະໜັບສະໜູນໃນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການບໍລິຫານທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບທຶນອີກ.

ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ອອກແບບມາເພື່ອນຳໃຊ້ຄວບຄູ່ກັບການຝຶກອົບຮົມການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບທຶນຍ່ອຍຂອງໂຄງການ TEAM ໃນວັນທີ 28-29 ກໍລະກົດ 2016. ຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມແມ່ນເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບທຶນຍ່ອຍຈາກໂຄງການ TEAM ພາຍໃຕ້ອົງການສຶກສາໂລກມີເຄື່ອງມືຊ່ວຍກຳໜົດບາດກ້າວທີ່ຈຳເປັນໃນການກະກຽມບົດສະເໜີໂຄງການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບທຶນໃຫ້ດຳເນີນໄປໄດ້ດີ. ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນສີ່ພາກ ພາກທີ່ໜຶ່ງ ເຊິ່ງແມ່ນພາກຕົ້ນຕໍຄື “ການປະເມີນເພື່ອກຳໜົດ & ວາງແຜນໂຄງການ” ນອກຈາກນັ້ນແມ່ນ “ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ & ການຕິດຕາມ”, “ການປະເມີນຜົນ”, ແລະ “ການດັດປັບໂຄງການ”.

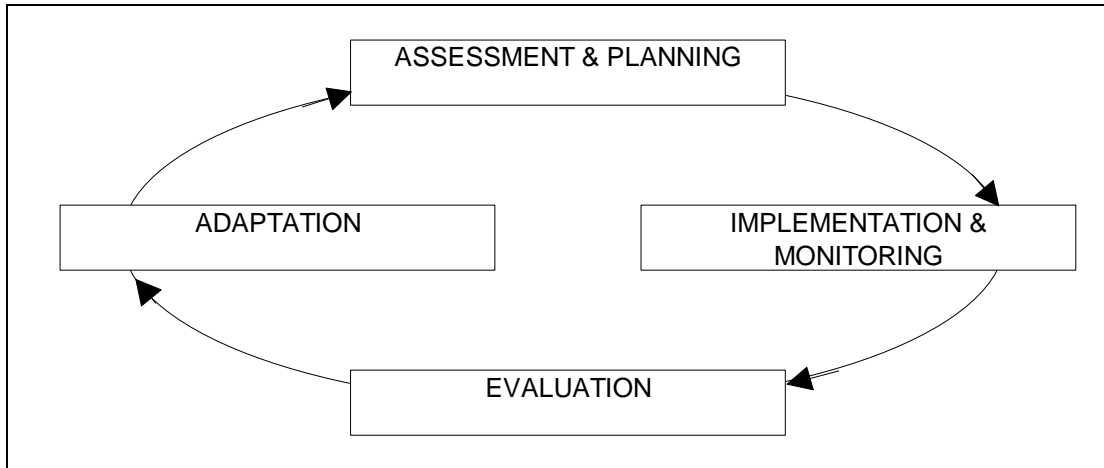
ເນື້ອຫາແລະຕົວຢ່າງທີ່ນຳໃຊ້ໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ແມ່ນໃຊ້ໄດ້ກັບໂຄງການທຸກຮູບແບບ, ແລະ ບໍ່ຍຶດຕິດກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນໃດໜຶ່ງສະເພາະ. ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ແມ່ນເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມໄດ້ນຳກັບໄປອອກແບບແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ຫລື ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການທີ່ຈະມີໃນອະນາຄົດຂ້າງໜ້າ ແລະໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມນຳໄປແລກປ່ຽນເຜີຍແຜ່ກັບພະນັກງານຄົນອື່ນໆ ຢູ່ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນເອງ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ວົງຈອນໂຄງການ - ພາບລວມ

ວົງຈອນໂຄງການປະກອບດ້ວຍສີ່ໄລຍະຄື 1. ການປະເມີນເພື່ອກຳໜົດ & ວາງແຜນໂຄງການ, 2. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ & ການຕິດຕາມ, 3. ການປະເມີນຜົນ, ແລະ 4. ການດັດປັບໂຄງການ. ແຕ່ລະໄລຍະຈະມີລັກສະນະສະເພາະທີ່ຕ້ອງການຄວາມຮູ້ແລະຄວາມສາມາດສະເພາະເຊັ່ນກັນ

ວົງຈອນໂຄງການ

ຂັ້ນຕອນການປະເມີນໂຄງການ (Assessment) ບາງເທື່ອກໍເອີ້ນວ່າ ການກຳໜົດໂຄງການ (identification) ຍ້ອນວ່າຄຳຖາມ “ເປັນຫຍັງ?” ໃນຊ່ວງເວລານີ້ລ້ວນແຕ່ເປັນຄຳຖາມສຳຄັນທີ່ຕ້ອງຖາມ ແລະ ຊ່ວງໄລຍະນີ້ເອງທີ່ຈະສາມາດກຳໜົດຫລາຍບັນຫາແລະປະເດັດຕ່າງໆທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ.

ຫລັງຈາກນັ້ນ ແມ່ນໄລຍະການວາງແຜນເຊິ່ງເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ມີການກຳໜົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງ ແລະ ສຶກສາຄວາມເປັນໄດ້ຂອງໂຄງການຢ່າງລະມັດລະວັງ. ແລ້ວຈາກນັ້ນຈຶ່ງສ້າງແຜນປະຕິບັດວຽກ ແລະ ແຜນການກຳໜົດຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ. ໃນໄລຍະນີ້ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນຕ້ອງຄິດແລະກຳໜົດຕົວຊີ້ວັດເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂອງໂຄງການພ້ອມ.

ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເຊິ່ງເປັນຊ່ວງໄລຍະທີ່ມີການດຳເນີນໂຄງການຕົວຈິງ, ການຕິດຕາມໂຄງການຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດ ເພື່ອຕິດຕາມວ່າໂຄງການໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແນວທາງທີ່ກຳໜົດຫລືບໍ່, ບັນລຸຈຸດປະສົງ ແລະ ນຳຊັບພະຍາກອນທີ່ວາງໄວ້ຕາມແຜນຫລືບໍ່.

ໃນລະຫວ່າງໄລຍະການປະເມີນຜົນນີ້ໂຄງການຈະໄດ້ຖືກວັດແທກໂດຍສົມທຽບກັບຈຸດປະສົງໂຄງການ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າໂຄງການໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງຫລືບໍ່, ແລະຍັງໃຫ້ຮູ້ໄດ້ວ່າໂຄງການໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບໃດແລະມັນໄດ້ສ້າງຜົນກະທົບຫຍັງແດ່. ອາດເວົ້າໄດ້ວ່າມັນມີການປ່ຽນແປງຫຍັງແດ່ທີ່ເກີດຂຶ້ນເປັນຜົນມາຈາກກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ?

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຫລັງຈາກການປະເມີນຜົນໂຄງການແລ້ວ, ກໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ໄລຍະການດັດປັບໂຄງການໄດ້ ກໍ່ຄືກຳໜົດບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການວາງແຜນໃນຕໍ່ໜ້າ.

ວົງຈອນໂຄງການແມ່ນຈະໝຸນວຽນໄປເລື້ອຍໆ; ພາຍຫລັງການປະເມີນຜົນແລ້ວແມ່ນສືບຕໍ່ຂຶ້ນຕອນການດັດປັບໂຄງການ, ແລ້ວເລີ່ມການວາງແຜນອີກຮອບໜຶ່ງ, ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕື່ມອີກຮອບໜຶ່ງ.

ການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການ

ການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການໝາຍເຖິງຂະບວນການວາງແຜນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ, ແຜນວຽກ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ. ເພື່ອສ້າງໄດ້ຄວາມສາເລັດໃຫ້ແກ່ໂຄງການພັດທະນາ, ການວາງແຜນທີ່ດີຖືວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຫລາຍ. ປັດໃຈສຳຄັນຫລາຍປັດໃຈຕ້ອງໄດ້ເອົາເຂົ້າມາພິຈາລະນາ, ໂດຍສະເພາະອົງໃສ່ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຫັດສະນະຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການ. ຄຳວ່າ “ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ” ໃນທີ່ນີ້ແມ່ນໝາຍເຖິງທຸກຄົນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈຕໍ່ ໂຄງການ. ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອາດລວມທັງລູກຄ້າ, ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ - ບັນດາຄົນທີ່ຫວັງວ່າຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກໂຄງການ, ຍັງໝາຍເຖິງບັນດາການນຳຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ, ນັກພັດທະນາຊຸມຊົນ, ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ຄຳວ່າ “ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ” ແມ່ນຈະຖືກນຳ ໃຊ້ຢູ່ເອກະສານສະບັບນີ້.

PCM ແມ່ນຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ໂຄງການໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາແບບຮອບດ້ານ. ແຕ່ລະສ່ວນຂອງວົງຈອນໂຄງການແມ່ນໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຕາມຂະບວນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ແລະ ການປ່ຽນແປງທຸກໆຢ່າງແມ່ນສາມາດເຫັນປະຈັກໄດ້ແລະສາມາດຖອດຖອນເປັນບົດຮຽນເພື່ອວາງແຜນແລະອອກແບບໂຄງການໃນຕໍ່ໜ້າໄດ້. ຖ້າສາມາດປະຕິບັດເຊັ່ນນີ້ໄດ້ແລ້ວ ກໍ່ຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ໂຄງການໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງໃນຕົວ.

1. ໄລຍະການປະເມີນເພື່ອກຳໜົດ ແລະ ການວາງແຜນໂຄງການ

ໃນລະຫວ່າງໄລຍະການປະເມີນເພື່ອກຳໜົດແລະການວາງແຜນໂຄງການ:

- ພາຍຫລັງການເກັບກຳຂໍ້ມູນແລ້ວ, ແມ່ນການກຳໜົດບັນຫາແລະປະເດັດທີ່ຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງແທ້ຈິງ;
- ພິຈາລະນາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ;
- ສ້າງເປົ້າໝາຍແລະຈຸດປະສົງໂຄງການ;
- ສ້າງແຜນປະຕິບັດວຽກ;
- ວາງແຜນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຢ່າງລະອຽດ;
- ກຳໜົດຕົວຊີ້ວັດເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

1. ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານໃຫ້ເຫັນແນວທາງຂອງວົງຈອນໂຄງການ

ບັນດາຕົວຢ່າງທີ່ນຳໃຊ້ໃນເອກະສານສະບັບນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກໂຄງການກ່ຽວກັບຄົນພິການແລະການຟື້ນຟູ - ແຕ່ທ່ານສາມາດນຳເອົາປະສົບການຈາກຂະແໜງອື່ນມານຳໃຊ້ໄດ້ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ນຳໃຊ້ສິ່ງທີ່ໄດ້ຮຽນມາ.

ມີຄຳກ່າວວ່າ “ຖ້າເຮົາບໍ່ໄດ້ວາງແຜນ, ແມ່ນເຮົາວາງແຜນເພື່ອທີ່ຈະລົ້ມເຫລວ” ຄິດຫາຕົວຢ່າງສິ່ງທີ່ບໍ່ປະສົບຜົນສຳເລັດຍ້ອນບໍ່ມີການວາງແຜນວຽກເບິ່ງວ່າເປັນຫຍັງວຽກງານຈຶ່ງບໍ່ສຳເລັດ? ມີຫຍັງທີ່ເຮົາບໍ່ໄດ້ເຮັດບໍ່?

1.2. ກຳໜົດບັນຫາ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນທີ່ແທ້ຈິງ

ຂັ້ນຕອນທຳອິດຂອງວົງຈອນໂຄງການແມ່ນການກຳໜົດບັນຫາແລະຄວາມຈຳເປັນທີ່ແທ້ຈິງ.

- ມີຄວາມຈຳເປັນແລະບັນຫາໃດແດ່ ແລະ ມີຜົນກະທົບກັບໃຜ?
- ຂໍ້ດີ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງເຂົາເຈົ້າ?
- ມີຫຍັງແດ່ທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດເຮັດໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ?

ທ່ານອາດມີຂໍ້ມູນໄວ້ແລ້ວຫລາຍສົມຄວນ, ແລະ ທ່ານອາດມີຄວາມຄິດດີ ວ່າທ່ານຕ້ອງການເຮັດຫຍັງຫລາຍສົມຄວນແລ້ວ. ແນວໃດກໍຕາມ, ທ່ານອາດຄາດບໍ່ເຖິງວ່າຍັງມີຂໍ້ມູນອີກຫລາຍຢ່າງທີ່ຂາດຫາຍໄປ. ກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການເກັບກຳຂໍ້ມູນອາດຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຈາກມິຕິອື່ນໆຕື່ມອີກ.

ເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງມີຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງ, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ພຽງພໍ ເພື່ອ:

- ວາງແຜນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ;
- ຮັບຮູ້ປັດໃຈທັງໝົດແລະສະຖານະການທີ່ສາມາດມີຜົນຕໍ່ໂຄງການແບບຮອບດ້ານ, ເຊັ່ນ ສະພາບການຂອງສະຖານທີ່ຈະດຳເນີນໂຄງການ;
- ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈສາເຫດຂອງບັນຫາ;
- ຮັບຮູ້ສິ່ງທີ່ຄົນອື່ນກຳລັງເຮັດຢູ່ເພື່ອຫລີກເວັ້ນການເຮັດວຽກຊ້າຊ້ອນກັນ ແລະ ເພື່ອກຳໜົດໄດ້ການຮ່ວມມືທີ່ຈຳເປັນ;
- ເພື່ອກຳໜົດແນວທາງການດຳເນີນງານທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດເພື່ອແກ້ບັນຫາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການ;
- ເພື່ອຊັ່ງຊາສິ່ງທີ່ເຮົາຈະເຮັດແລະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ.

1.3 ການວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ

ຕົວຢ່າງຕາຕະລາງການວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນຢູ່ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2

ຂັ້ນຕອນທຳອິດໃນການກຳໜົດບັນຫາແລະຄວາມຕ້ອງການແມ່ນການວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ. ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໂດຍກົງ ແລະ ທາງອ້ອມເພື່ອຕັດສິນໃຈວ່າໂຄງການຫລືແຜນວຽກຄວນຈະສຳເລັດຫຍັງແດ່ ແລະ ຄວນເຮັດແນວໃດເພື່ອໃຫ້ໂຄງການມີຄວາມສຳເລັດໄດ້. ເຊິ່ງກໍຄືບັນດາຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ: ພະນັກງານ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ໂຄງການຫລືແຜນວຽກ ແລະ ບັນດາການນຳຢູ່ທ້ອງຖິ່ນເອງ ຕະຫລອດຮອດການນຳປະຈຳທ້ອງການຢູ່ພາກພື້ນ, ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນສາກົນ, ບັນດານັກວິໄຈ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

ການຄຸ້ມວົງຈອນໂຄງການທີ່ມີປະສິດທິພາບແລະປະສິດທິຜົນຈຳເປັນຕ້ອງອາໄສຮູບແບບການມີສ່ວນຮ່ວມ, ເຊິ່ງມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕະຫລອດຮອບວົງຈອນໂຄງການ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຕັດສິນໃຈ.

ຮູບແບບການດຳເນີນງານແບບມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນຈະຊ່ວຍຕອບສະໜອງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສ້າງໄດ້ຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ເຊິ່ງຈະປະກອບໃຫ້ໂຄງການມີຄວາມສຳເລັດໄດ້. ເມື່ອຄົນເຮົາມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຄວາມຍືນຍົງກໍ ຈະເກີດ. ການນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ແລະທັກສະທີ່ມີໃນພື້ນທີ່ກໍເປັນການເສີມຂະຫຍາຍປະສິດທິຜົນ ແລະ ຫລືກວັ້ນຄວາມຜິດພາດທີ່ໄດ້. ຖ້າຄົນເຮົາໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ພຽງພໍ ແລະ ມີອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈແລ້ວ, ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບກໍຈະເກີດຍ້ອນວ່າເຂົາເຈົ້າຮັບຮູ້ຄວາມເປັນໄປເປັນມາຂອງໂຄງການ, ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບສະເພາະຕໍ່ໂຄງການ.

ເມື່ອເຮົາກຳໜົດໄດ້ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແລະບັນຫາທີ່ມີແລ້ວ ຂັ້ນຕໍ່ໄປແມ່ນຕ້ອງຕອບຄຳຖາມ: ຂໍ້ມູນໃດທີ່ເຮົາຕ້ອງການແທ້ໆ, ແລ້ວເຮົາຈະເອົາຂໍ້ມູນຈາກໃຜ ແລະ ເຮົາຈະເອົາໄດ້ແນວໃດ? ໃຫ້ດີກໍຄວນໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການປະເມີນຄວາມຈຳເປັນ (Needs Assessment) ຫລື ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຊຸມຊົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (Participatory Rural Appraisal).

ການປະເມີນຄວາມຈຳເປັນ (Needs Assessment) ມັກຖືກເບິ່ງວ່າເປັນກິດຈະກຳທີ່ແຍກອອກມາຕ່າງຫາກ, ຍາມທີ່ທີມງານຈາກອົງການໃຊ້ເວລາໜຶ່ງອາທິດຢູ່ກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ. ແຕ່ບາງອົງການຈັດຕັ້ງແມ່ນວາງແຜນ ລ່ວງໜ້າໄວ້ແລ້ວ ແລະ ຖ້າຫາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກຢູ່ໃກ້, ເຊັ່ນຢູ່ທີ່ພັກຊົ່ວຄາວ ຫລື ຢູ່ແຄ້ມຜູ້ລີ້ໄພໃກ້ຄຽງທ່ານກໍສາມາດເກັບກຳຂໍ້ມູນໄປພ້ອມກັບກິດຈະກຳປະຈຳວັນຂອງອົງການໄດ້ເລີຍ, ເຊິ່ງອາດມີພະນັກງານນຳກັນສອງຄົນໃຊ້ເວລາທ່ຽງໜຶ່ງຕໍ່ທິດໄປຢ້ຽມຢາມຄອບຄົວກໍຄືບຸກຄົນຕ່າງໆ ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນແບບມີແບບແຜນ. ຖ້າເປັນກໍລະນີແບບກ່າວມານີ້, ອົງການຂອງທ່ານກໍອາດມີຂໍ້ມູນພ້ອມທີ່ຈະເປັນພື້ນຖານໃນການວາງແຜນແລະຕັດສິນໃຈໄດ້ເລີຍ.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນອື່ນໆແມ່ນສາມາດເອົາມາຈາກບັນດາຊ່ຽວຊານພາຍນອກອົງການ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຕ້ອງເປັນຂໍ້ມູນທີ່ແທ້ຈິງ. ບໍ່ມີອົງການໃດທີ່ມີທັກສະພ້ອມໝົດທຸກດ້ານ ສະນັ້ນການປະເມີນຄວາມຈຳເປັນສາມາດເຮັດຮ່ວມກັບຊ່ຽວຊານອື່ນໆໄດ້. ເຊິ່ງບັນດາຊ່ຽວຊານເຫລົ່ານັ້ນອາດມາຈາກອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ຫລື ຈາກບໍລິສັດເອກະຊົນກໍເປັນໄປໄດ້. ເຊັ່ນຖ້າທ່ານມີບັນຫາກ່ຽວກັບຄວາມທຸກຍາກ ທ່ານອາດຢາກດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຊ່ຽວຊານດ້ານທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຈາກທະນາຄານ; ຫລືຖ້າທ່ານສົນໃຈກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ ແລະ ການເຈັບເປັນ ທ່ານອາດດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກພະນັກງານສາທາລະນະສຸກໃນທ້ອງຖິ່ນ. ການສ້າງຄູ່ເຮັດວຽກແບບນີ້ກໍຖືວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ.

ທຸກໆກຸ່ມຄົນໃນບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຂັ້ມແຂງຕໍ່ຂະບວນການກຳໜົດບັນຫາ ບໍ່ວ່າຈະເປັນເດັກນ້ອຍອາຍຸ 7 ປີຂຶ້ນເມື່ອ, ບຸກຄົນທີ່ມີບັນຫາກ່ຽວກັບຈິດຕະສາດ, ຄົນສູງອາຍຸ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ຕ້ອງການໆ ສຶກສາແບບພິເສດກໍສາມາດສື່ສານໄດ້ເຊັ່ນກັນ ຖ້າທ່ານສື່ສານນຳເຂົາເຈົ້າຢ່າງລະອຽດຖີ່ຖ້ວນແລະໃຫ້ກຽດເຂົາເຈົ້າ,

MANAGING THE PROJECT CYCLE

“ທ່ານມີບັນຫາຫຍັງ?”- “ທ່ານຢາກຢູ່ໃນທີ່ແບບໃດ ແລະ ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຢາກຢູ່ສະຖານທີ່ນັ້ນ?” ເຂົາເຈົ້າກໍຈະແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນທີ່ໜ້າຟັງກັບທ່ານ.

ການປະເມີນຄວາມຈຳເປັນໂດຍອີງໃສ່ບົດບາດຍິ່ງ-ຊາຍກໍມີຄວາມສຳຄັນ ຍ້ອນວ່າຍິງແລະຊາຍມີໜ້າທີ່ແຕກຕ່າງ ກັນ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ການເກີດລູກແມ່ນຕ້ອງການການເບິ່ງແຍງແບບສະເພາະ. ການເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວຈຳເປັນຕ້ອງມີທັກສະແລະເຄື່ອງມືການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ພຽງພໍ.

ຄວາມຈຳເປັນສາມາດແບ່ງອອກເປັນທັງພາກປະຕິບັດ ແລະ ພາກຍຸດທະສາດ. ຄວາມຈຳເປັນທາງປະຕິບັດເຊັ່ນການຈັດຫາແຫລ່ງນ້ຳ, ສາທາລະນະສຸກ, ແລະ ການສະໜອງເຄື່ອງມືດ້ານກະສິກຳ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ຄອບຄົວ. ຄວາມຈຳເປັນເຫຼົ່ານີ້ລ້ວນແລ້ວແຕ່ອີງໃສ່ກັບການຈະເລີນພັນ ແລະ ການຜະລິດທີ່ອີງໃສ່ໜ້າວຽກສະເພາະຂອງຍິງ ແລະ ຊາຍ. ການຕອບສະໜອງຄວາມຈຳເປັນອາດຊ່ວຍແກ້ບັນຫາໄດ້ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ຈະມີການປ່ຽນແປງຫຍັງກ່ຽວກັບອຳນາດໃນການຄວບຄຸມຊັບພະຍາກອນ ຫລື ການຕັດສິນໃຈ.

ຕົວຢ່າງ: ຊຸມຊົນອາດຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າມີບັນຫາກ່ຽວກັບການຂາດໂພສະນາການໃນເດັກນ້ອຍ ແລະ ຄວາມຄິດວ່າຈະແກ້ໄຂສະພາບຫຍຸ້ງຍາກໂດຍການປູກຝັກ

ຖ້າເບິ່ງໃນທາງຍຸດທະສາດກໍຄືດ້ານສິດທິກ່ຽວກັບອຳນາດໃນການເຂົ້າເຖິງແລະຄວບຄຸມຊັບພະຍາກອນ ຫລື ການຕັດສິນໃຈ. ຕົວຢ່າງຄວາມຈຳເປັນທາງຍຸດທະສາດແມ່ນ - ການເຂົ້າເຖິງແຫລ່ງເງິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ; ມາດຕະການຕໍ່ຕ້ານຄວາມຮຸນແຮງ; ການມີອິດສະຫລະໃນການຕັດສິນໃຈ; ແລະ ສິດທິໃນການຄອບຄອງທີ່ດິນແລະຊັບສິນ. ການຕອບສະໜອງຄວາມຈຳເປັນທາງຍຸດທະສາດແມ່ນຈະສ້າງຜົນກະທົບແລະຫວັງວ່າຈະສາມາດສ້າງການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບບັນຫາຄວາມບໍ່ດຸນດ່ຽງຂອງອຳນາດ, ການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງແລະຄວບຄຸມຊັບພະຍາກອນໄດ້.

ຕົວຢ່າງ: ການປ່ຽນແປງກົດໝາຍເພື່ອໃຫ້ແມ່ຍິງສາມາດເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສິນໄດ້ຈະສາມາດປ່ຽນແປງວ່າໃຜຈະຄອບຄອງທີ່ດິນໄດ້. ຫລື ການກໍ່ຕັ້ງສະຫະກອນອາດເຮັດໃຫ້ຊາຍ ຫລື ຍິງ ຫລືທັງຍິງແລະຊາຍສາມາດຕໍ່ລອງລາຄາໄດ້ດີຂຶ້ນ.

1.4 ການວິເຄາະບັນຫາ

ຫລັງຈາກກຳໜົດຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ບັນຫາໄດ້ແລ້ວ, ບາດກ້າວຕໍ່ໄປແມ່ນການວິເຄາະບັນຫາ. ບໍ່ມີບັນຫາໃດເກີດຂຶ້ນໂດຍບໍ່ມີສາເຫດ; ແນວໃດບັນຫາກໍເປັນຜົນສະທ້ອນມາຈາກຕ່ອງໂສ້ເຫດແລະຜົນ ແລະ ເຫດແລະຜົນນີ້ເອງທີ່ຕ້ອງໄດ້ສຶກສາເພື່ອການວາງແຜນທີ່ດີ. ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະນຳໃຊ້ຕົ້ນໄມ້ບັນຫາທີ່ສາມາດດຶງບັນຫາມາເປັນຈຸດປະສົງໂຄງການໄດ້.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຕົ້ນໄມ້ບັນຫາສາມາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການເຂົ້າໃຈຄວາມຈຳເປັນແລະບັນຫາລະອຽດຈົນຮອດຮາກຂອງບັນຫາ, ແລະ ຍັງເພື່ອຊອກຮູ້ຜົນກະທົບຈາກບັນຫາໄດ້, ເພື່ອຫາແນວທາງແກ້ໄຂບັນຫາໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ເພື່ອກຳໜົດບຸລິມະສິດຕ່າງໆໄດ້ພ້ອມ.

ຕົວຢ່າງຕົ້ນໄມ້ບັນຫາແມ່ນມີຢູ່ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2

1.5 ການວາງແຜນ ແລະ ອອກແບບໂຄງການ

ບາດກ້າວຕໍ່ໄປຂອງວົງຈອນໂຄງການແມ່ນກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈວ່າໂຄງການຈະເຮັດຫຍັງ ແລະ ວາງແຜນວ່າເຮົາຈະສ້າງການປ່ຽນແປງໄດ້ຄືແນວໃດ. ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າເຮົາຈະໄປເຖິງຈຸດທີ່ເຮົາຢາກໄປ, ຕາມເປົ້າໝາຍແລະຈຸດປະສົງ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດທີ່ກຳໜົດເຊິ່ງລວມກັນແລ້ວແມ່ນຕົວຊີ້ບອກວິໄສທັດຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງເຮົາເອງ. ເປົ້າໝາຍແມ່ນຈຸດປະສົງລວມຂອງໂຄງການ, ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການຂາດໂພສະນາການຂອງເດັກນ້ອຍ ຫລື ການປັບປຸງໃຫ້ໝູ່ບ້ານມີນ້ຳສະອາດໃຊ້.

ອີງໃສ່ການປະເມີນຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ການວິເຄາະບັນຫາແລ້ວທ່ານສາມາດກຳໜົດຈຸດປະສົງໂຄງການໄດ້ ເຊິ່ງທ່ານສາມາດສືບຕໍ່ຈາກການສ້າງຕົ້ນໄມ້ບັນຫາ; ເຊິ່ງຈຸດປະສົງແມ່ນຈະຖືກກຳໜົດມາຈາກບັນຫານັ້ນເອງ. ທັງນີ້ຕົ້ນໄມ້ຈຸດປະສົງແມ່ນຖືກຕັດປັບມາຈາກຕົ້ນໄມ້ບັນຫາ. ເຮົາຕ້ອງການໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງຫຍັງ? ແມ່ນຈະປ່ຽນມາເປັນຈຸດປະສົງທີ່ຍາກໃຫ້ອະນາຄົດເປັນແນວໃດ

ຕົວຢ່າງບັນຫາ: ຄົນພິການແລະກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງມີຄວາມຈຳເປັນທາງດ້ານໂອກາດໃນການເຂົ້າເຖິງການສ້າງລະບຽບນະໂຍບາຍ. ບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ກໍສາມາດແປງມາເປັນຈຸດປະສົງຄືຄົນພິການແລະກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງມີໂອກາດໃນການເຂົ້າເຖິງການສ້າງລະບຽບນະໂຍບາຍຫລາຍຂຶ້ນ.

ຕົວຢ່າງຕົ້ນໄມ້ຈຸດປະສົງແມ່ນມີຢູ່ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2

ຈຸດປະສົງແມ່ນຕ້ອງສະເພາະເຈາະຈົງ, ວັດແທກຜົນໄດ້ຮັບກໍຄືຜົນສຳເລັດໃນໄລຍະໃດໜຶ່ງໄດ້. ນອກຈາກນີ້ຍັງຕ້ອງສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຈິງ ແລະ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້. ແຕ່ລະເງື່ອນໄຂແມ່ນຈຳເປັນຕ້ອງມີຊັບພະຍາກອນ, ທຶນ, ບຸກຄະລາກອນ, ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ແມ່ນຕ້ອງມີພ້ອມໄວ້ ແລະ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້.

ຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນຈຸດປະສົງສາມຂໍ້...

ສອງຂໍ້ແມ່ນໄລຍະຍາວ:

- “ພາຍໃນສາມປີ, 75% ຂອງຄົນພິການທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ (ຜູ້ຍິງ 40 ຄົນ) ແມ່ນສາມາດສືບຕໍ່ສ້າງລາຍຮັບໄດ້ເອງພາຍຫລັງໂຄງການສິ້ນສຸດໄປແລ້ວ 6 ເດືອນ”.
- “ພາຍໃນສາມປີ ເດັກນ້ອຍອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີແມ່ນກິນຜັກຫລາຍຂຶ້ນ”

ໜຶ່ງຂໍ້ແມ່ນໄລຍະສັ້ນ:

MANAGING THE PROJECT CYCLE

- “ພາຍໃນເດືອນຕຸລານີ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ 20 ຄົນຈະໄດ້ຮັບຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ປັບປຸງທັກສະຕ່າງໆ”

ໃຫ້ທ່ານຖາມຕົນເອງວ່າຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວມານີ້ແມ່ນກ່ຽວພັນ, ເປັນໄປໄດ້ (ເຮັດໄດ້) ແລະ ວັດແທກໄດ້ບໍ່. ເພື່ອໃຫ້ສໍາເລັດຈຸດປະສົງແຕ່ລະຂໍ້ໃຫ້ທ່ານກໍານົດວ່າທ່ານຈະເຮັດຫຍັງ - ແລະ ສິ່ງນັ້ນກໍຈະກາຍເປັນຍຸດທະສາດ.

1.6 ການວາງແຜນຍຸດທະສາດ

ຫລັງຈາກການວິເຄາະຕ່າງໆສໍາເລັດແລ້ວ, ທ່ານກໍສາມາດຕັດສິນໃຈໄດ້ວ່າທ່ານຕ້ອງການປ່ຽນແປງຫຍັງ ຫລື ແມ່ນຫຍັງຈໍາເປັນຕ້ອງຖືກປ່ຽນແປງ. ແຕ່ທ່ານຈະສ້າງການປ່ຽນແປງນັ້ນໄດ້ແນວໃດ? ທ່ານຈໍາເປັນຕ້ອງມີຫຍັງແດ່? ຂະບວນການວາງແຜນເພື່ອເຮັດຫຍັງໃຫ້ເກີດຂຶ້ນມາແມ່ນເອີ້ນວ່າການວາງແຜນຍຸດທະສາດ. ບາງຄັ້ງກໍມີຫລາຍບັນຫາທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໄປພ້ອມໆກັນ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າທ່ານຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນໂຄງການຫລາຍໂຄງການ. ແຕ່ລະໂຄງການຈໍາເປັນຕ້ອງມີການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການດ້ານວິຊາການ, ໄລຍະເວລາໂຄງການ, ງົບປະມານ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ. ແນ່ນອນວ່າໂຄງການນ້ອຍ, ບໍ່ຊັບຊ້ອນແມ່ນຈະງ່າຍກວ່າໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ຊັບຊ້ອນ.

ເພື່ອກໍານົດທາງເລືອກດ້ານຍຸດທະສາດ, ປຶ້ມຄູ່ມືການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການ ຂອງຄະນະກຳມະທິການເອີຣົບ [ໜ້າ 3] ແນະນຳໃຫ້ນຳໃຊ້ຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ແມ່ນຫຍັງທີ່ຈະຊ່ວຍແກ້ບັນຫາໄດ້?
- ບັນຫາຕົ້ນຕໍຈະຖືກແກ້ໄຂໂດຍການດໍາເນີນໜຶ່ງຫລືສອງໂຄງການໄດ້ບໍ່ ຫລື ຕ້ອງໄດ້ມີໂຄງການຫລາຍໂຄງການທີ່ສຸມໃສ່ການແກ້ບັນຫາຫລັກນັ້ນໄປພ້ອມກັນ?
- ບັນຫາ ແລະ ຈຸດປະສົງສອດຄ່ອງກັນຫລືບໍ່?
- ມີຊັບພະຍາກອນຫຍັງແດ່ແລ້ວ?
- ອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່?

1.7 ການກໍານົດຕົວຊີ້ວັດ

ເພື່ອວັດແທກຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ (ຕົວຊີ້ວັດຜົນກະທົບ), ເພື່ອວັດແທກຂະບວນການ, ແລະ ຊອກຮູ້ວ່າໂຄງການສາມາດບັນລຸຈຸດປະສົງໄດ້ຮອດໃສແລ້ວ (ຂະບວນການ-ຕົວຊີ້ວັດ), ຈໍາເປັນຕ້ອງມີຕົວຊີ້ວັດ. ຕົວຊີ້ວັດເຫລົ່ານີ້ແມ່ນສິ່ງທີ່ໃຊ້ວັດແທກທີ່ກໍານົດຂຶ້ນແລະເຫັນດີເຫັນພ້ອມລ່ວງໜ້າຕັ້ງແຕ່ໄລຍະວາງແຜນແລ້ວ. ເຊິ່ງຈະນຳໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າຈຸດປະສົງໂຄງການມີຄວາມຄືບໜ້າໄປຮອດໃສແລ້ວ. ເຊິ່ງຕົວຊີ້ວັດທີ່ດີແມ່ນຈໍາເປັນຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຫລາກຫລາຍຢ່າງ.

ຕົວຊີ້ວັດຕ້ອງປະກອບດ້ວຍ:

- ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຕົວຢ່າງ, ຖ້າຈຸດປະສົງໂຄງການແມ່ນຄົ້ນພົບການອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 20 ປີ ຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງກິດຈະກຳກິລາຂອງຊຸມຊົນ, ຕົວຊີ້ວັດທີ່ຈະເພີ່ມລູ້ຄົນພິການແມ່ນບໍ່ສອດຄ່ອງເທົ່າທີ່ຄວນ, ຍ້ອນວ່າບໍ່ໄດ້ລະບຸການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄົນພິການເພື່ອເຫລັ້ນບານບ້ວງໃຫ້ແກ່ຄົນພິການອາຍຸຕໍ່ກວ່າ 20 ປີ.

- ວັດແທກໄດ້: ຕົວຊີ້ວັດສາມາດວັດແທກໄດ້ແທ້ຈິງບໍ່?

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານຈະວັດແທກ “ເດັກນ້ອຍທີ່ມີຄວາມພິການທາງປັນຍາຈະໄດ້ຮັບການບໍາບັດ ແລະ ການສຶກສາ”. ທ່ານສາມາດນຳໃຊ້ລະບົບປັນຍາຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ປັນຍາຂໍ້ມູນເຊິ່ງປະລິມານແລະຄຸນນະພາບກ່ຽວກັບການບໍາບັດແລະການສຶກສາໄດ້ບໍ່?

- ຄວາມພຽງພໍ: ຕົວຊີ້ວັດດຽວແມ່ນພຽງພໍບໍ່ ຫລື ຕ້ອງມີຫລາຍຕົວຊີ້ວັດເພື່ອວັດແທກວ່າຈຸດປະສົງໂຄງການແມ່ນສຳເລັດຮອດໃສແລ້ວ?

ຕົວຢ່າງແມ່ນຈຸດປະສົງທີ່ຈະປັບປຸງຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ຂອງຄອບຄົວທີ່ເດັກນ້ອຍທີ່ມີຄວາມຜິດປົກກະຕິທາງດ້ານສະໝອງ. ທ່ານຈະນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດໃດວັດແທກ?

- ສາມາດບັນລຸໄດ້: ທ່ານຄິດແນວໃດກັບຕົວຊີ້ວັດທີ່ວ່າ ‘ພາຍໃນໜຶ່ງປີຈະບໍ່ມີພະນັກງານຫລືພໍ່ແມ່ທີ່ບໍ່ມີຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບສິດທິຂອງຄົນພິການ’ ທ່ານຄິດວ່າຈະສາມາດບັນລຸໄດ້ບໍ່?

ຕົວຢ່າງຕົວຊີ້ວັດທີ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ແມ່ນ: “ພາຍໃນສອງປີ, ຢ່າງໜ້ອຍມີ 50 ຄົນ (ພໍ່ແມ່, ຄົນເບິ່ງແຍງ, ຄູ, ພະນັກງານ) ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງຄົນພິການ”.

- ສະເພາະເຈາະຈົງ: ຕ້ອງມີການກຳໜົດຕົວຊີ້ວັດເຊິ່ງຄຸນນະພາບ, ກໍ່ຄືເຊິ່ງປະລິມານ ແລະ ເວລາ. ຊຳໃດເອີ້ນວ່າ ‘ດີ’ ຊຳໃດເອີ້ນວ່າຫລາຍ (ເຊັ່ນ 50%), ຊ່ວງເວລາໃດ?
- ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ຖ້າມີບາງສິ່ງຢ່າງຂອງໂຄງການປ່ຽນ. ເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະດັດປັບຕົວຊີ້ວັດຕາມການປ່ຽນແປງ
- ໃຊ້ຈ່າຍຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ: ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ດ້ານການເງິນແລະອື່ນໆ, ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງວັດແທກຕົວຊີ້ວັດຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນແລະໃນອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ໂຄງການກຳໜົດ
- ມີຕົວຕົນຫລືທີ່ມີຢູ່: ອາດຈະເປັນໄປບໍ່ໄດ້ຖ້າຈະວັດແທກລາຍໄດ້ໃນເວລາທີ່ບໍ່ມີການຂາຍພືດທີ່ປຸກເລີຍ.

ຖ້າໃຫ້ດີ, ຕົວຊີ້ວັດຄວນຖືກສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍວິທີການແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ທີ່ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືປະເມີນແບບມີສ່ວນຮ່ວມໃນພາຍຫລັງ. ການນຳໃຊ້ວິທີການແບບມີສ່ວນຮ່ວມຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີຄວາມຮູ້ສຶກມີສ່ວນຮ່ວມແລະສາມາດປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການວັດແທກຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ (ຫຼັກ) ຂອງໂຄງການ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1 ແມ່ນເພື່ອກຳໜົດຕົວຊີ້ວັດ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຂັ້ນຕອນທີ 2 ແມ່ນການຕັດສິນໃຈວ່າທ່ານຈະວັດແທກຕົວຊີ້ວັດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດ. ທ່ານຈະເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ວຍວິທີໃດ? ທ່ານຈະຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບສິ່ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ວິທີການທີ່ທ່ານຈະນຳໃຊ້ເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ?
- ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນເລື້ອຍປານໃດ? ເມື່ອໃດ?
- ຂະໜາດຕົວຢ່າງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານແມ່ນໃຫຍ່ຊໍາໃດ? ວິທີການເລືອກຕົວຢ່າງຂອງທ່ານເປັນແນວໃດ?
- ຜູ້ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການເກັບຂໍ້ມູນ, ການປຸງແຕ່ງຂໍ້ມູນ, ການວິເຄາະແລະການລາຍງານ?
- ສິ່ງທີ່ຕ້ອງການ? ຊັບພະຍາກອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ໃຊ້ເວລາ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດແລະອຸປະກອນ?
- ວິທີການສື່ສານແລະການລາຍງານເປັນແນວໃດ?
- ການລາຍງານເຮັດແນວໃດ? ເລື້ອຍປານໃດ?
- ການເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນ: ວິທີການແລະບ່ອນທີ່ທ່ານຈະເກັບຮັກສາຂໍ້ມູນຂອງທ່ານ? ເປັນຮູບແບບລາຍລັກອັກສອນ, ໃນຊີດີ, ຄອມພິວເຕີ?
- ຜູ້ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບສໍາລັບການຕິດຕາມ? ການດັດປັບໂຄງການຖ້າຫາກວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ?

ຕົວຢ່າງ: ຫນຶ່ງໃນຕົວຊີ້ວັດຂອງທ່ານແມ່ນ "ພາຍໃນເວລາສາມປີ, 75% ຂອງຄົນພິການຢູ່ໃນຊຸມຊົນເປົ້າຫມາຍສະແດງອອກວ່າການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳລົງຊີວິດແມ່ນດີຂຶ້ນ". ໃນໄລຍະພັດທະນາໂຄງການ, ທຸກຄົນຕົກລົງເຫັນດີວ່າໃຜຈະຮັບຜິດຊອບການຕິດຕາມ - ບັນດານາຍບ້ານ. ທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການທຸກໆສອງເດືອນ, ໂດຍການນັ່ງສຳພາດໃນເດືອນມິຖຸນາ 2010. ທ່ານຈະຕັດສິນໃຈວ່າໃຜຈະຮັບຜິດຊອບໄປຢັ້ງຢືມຢາມສະໜັບສະໜູນຊຸມຊົນ, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນດິບ, ແລະການວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ແມ່ນຈະເຮັດແນວໃດ ແລະ ໃຜຈະຮັບຜິດຊອບການຕິດຕາມ.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການທີ່ທ່ານຈະສາມາດເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ໜ້ອຍຫລາຍ ແລະ ວິທີການແບບໃດທີ່ທ່ານຈະນຳໃຊ້ແມ່ນຂຶ້ນກັບຊັບພະຍາກອນ ແລະ ເວລາທີ່ທ່ານມີ

ຕົວຢ່າງ: ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຫຼັກຂອງໂຄງການແມ່ນຕ້ອງໃຊ້ເວລາຫລາຍ ແຕ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ເຄື່ອງມືເຕັກນິກອັນໃດ. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ທາງດ້ານປະລິມານກໍໃຊ້ເວລາຫລາຍ ເຊັ່ນດຽວກັນແລະອາດຈຳເປັນ ຕ້ອງໃຊ້ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ.

ທ່ານຈະສ້າງແຜ່ນອ່ານພິເສດສໍາລັບສະມາຊິກກຳມະການທີ່ຮູ້ໜັງສືແລະບໍ່ຮູ້ໜັງສືບໍ່? ທ່ານຈະຂຽນລາຍລະອຽດລົງບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດບໍ່? ຫລື ສັງລວມໄວ້ຢູ່ຖານຂໍ້ມູນບໍ່? ຫລືຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງຖານຂໍ້ມູນໃໝ່ບໍ່? ທ່ານຈະໃຫ້ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໂຄງການຮັບຊາບຂໍ້ມູນເຫລົ່ານັ້ນໄດ້ແນວໃດ? ຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນທ່ານໃດຮັບຮູ້? ຖ້າຜົນໄດ້ຮັບບໍ່ເປັນທີ່ພໍໃຈ, ໃຜຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ?

ການສ້າງກຳໜົດການ ແລະ ການວາງແຜນການຕິດຕາມປະເມີນຜົນຕັ້ງແຕ່ໄລຍະກະກຽມ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຕິດຕາມແລະປະເມີນຜົນຕົວຈິງມີຄວາມສະດວກ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

1.8 ແຜນວຽກ

ພາຍຫລັງມີຈຸດປະສົງເປົ້າໝາຍແລະຍຸດທະສາດແລ້ວ, ກໍສາມາດສ້າງແຜນວຽກໄດ້. ກ່າວອີກແບບໜຶ່ງຄືເມື່ອສ້າງຈຸດປະສົງສໍາເລັດແລ້ວກໍແປປ່ຽນຈຸດປະສົງເຫລົ່ານັ້ນເປັນແຜນປະຕິບັດວຽກ. ເຊິ່ງແຜນເຮັດວຽກປະກອບດ້ວຍຫລາຍປັດໃຈ:

- ກິດຈະກຳ: ຕ້ອງມີກິດຈະກຳຫຍັງແດ່ຈຶ່ງຈະບັນລຸຈຸດປະສົງ? ເມື່ອໃດ? ຢູ່ໃສ? ແລະໃຜເປັນຄົນຮັບຜິດຊອບ?
- ປັດໃຈນຳເຂົ້າ: ເຮົາຕ້ອງການຫຍັງແດ່? ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ? ທຶນ? ແຮງງານ? ວັດຖຸອຸປະກອນ? ເວລາ?
- ສິ່ງທີ່ຄາດຫວັງຈະໄດ້ຮັບ: ແມ່ນຫຍັງທີ່ເຮົາຄາດວ່າຈະສໍາເລັດ? ແມ່ນຫຍັງຈະເປັນຜົນໄດ້ຮັບຈາກກິດຈະກຳສະເພາະ ແລະ ປັດໃຈນຳເຂົ້າໂຄງການ
- ຕົວຊີ້ວັດ (ເບິ່ງລາຍລະອຽດຜ່ານມາ)
- ຫລັກຖານຫລືສິ່ງພິສູດ: ເຮົາຈະພິສູດໄດ້ແນວໃດວ່າການວັດແທກຕາມຕົວຊີ້ວັດນັ້ນຈິງຫລືບໍ່? ຕົວຢ່າງວ່າ ເຮົາຈະພິສູດໄດ້ແນວໃດວ່າແຕ່ລະຄົວເຮືອນບໍລິໂພກຜັກຫລາຍຂຶ້ນ?
- ຜົນກະທົບທີ່ຄາດຫວັງ: ຜົນກະທົບຈາກກິດຈະກຳທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກຂອງໂຄງການແມ່ນຫຍັງ?
- ສົມມຸດຕິຖານ: ເປັນປັດໃຈທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ໂຄງການ, ແຕ່ອັນໃດຈະມາຈາກຂ້າງນອກ. ສົມມຸດຕິຖານເປັນຄໍາຕອບໃຫ້ກັບຄໍາຖາມ “ເປັນປັດໃຈທີ່ເກີດຈາກພາຍນອກແລະເໜືອການຄວບຄຸມຂອງອົງການ, ແຕ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ແຜນວຽກໂຄງການ?” ເຊັ່ນສະພາບແວດລ້ອມທາງການເມືອງ, ປະລິມານຝົນໃນລະດູມໍລະສຸມ, ສະຖານະນະການຂັດແຍ່ງ, ລາຄາບຸ່ຍໃນຕະຫລາດໂລກ.
- ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີໄວ້ກ່ອນແລ້ວ: ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີໄວ້ກ່ອນແລ້ວແມ່ນສົມມຸດຕິຖານທຳອິດ ຫລືທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດທີ່ທ່ານກຳໜົດຂຶ້ນ. ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີໄວ້ກ່ອນແລ້ວໂດຍປົກກະຕິແລ້ວຈະເປັນນະໂຍບາຍທີ່ຈຳເປັນຫລື ຂໍ້ຕົກລົງກັບຜູ້ປະກອບສ່ວນຫຼັກຂອງໂຄງການ. ຖ້າສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີໄວ້ກ່ອນແລ້ວບໍ່ພ້ອມຕັ້ງແຕ່ເລີ້ມໂຄງການກໍຈະມີຄວາມສ່ຽງຫລາຍ. *ຕົວຢ່າງວ່າຖ້າທ່ານຕ້ອງການເລີ້ມໂຄງການທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີແນວພັນໃໝ່, ການຮ່ວມມືກັບກົມປຸກຝັງແມ່ນຖືເປັນສິ່ງສໍາຄັນເພື່ອທີ່ເຮົາຈະເຂົ້າເຖິງແນວພັນໄດ້.*

ແຜນວຽກແມ່ນຕ້ອງມີກອບເວລາ. ເມື່ອໃດທີ່ເຮົາຈະເຮັດກິດຈະກຳຫຍັງ? ທ່ານຄາດວ່າໄດ້ຮັບຜົນເມື່ອໃດ? ທ່ານຈະວັດແທກຜົນໄດ້ຮັບນັ້ນຍາມໃດ? ແລະ ການວາງແຜນໂຄງການແມ່ນເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແກ່ບົດບາດຍິ່ງ-ຊາຍບໍ່? ໂຄງການຈະປະກອບສ່ວນແກ່ຄວາມສະເໝີພາບຂອງຍິ່ງ-ຊາຍບໍ່? ຄວາມຈຳເປັນຂອງທັງຍິ່ງແລະຊາຍໄດ້ຮັບການຕອບສະໜອງບໍ່ (ເໝາະສົມບໍ່) ?

MANAGING THE PROJECT CYCLE

1.9 ງົບປະມານ

ມາຮອດນີ້ທ່ານຮູ້ແລ້ວວ່າທ່ານຈະເຮັດຫຍັງ ແລະ ທ່ານຈະເຮັດແນວໃດແດ່? ບາດກ້າວຕໍ່ໄປແມ່ນກະກຽມງົບປະມານ ເຊິ່ງມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ, ວາງແຜນ ແລະ ຕິດຕາມການເງິນໃຫ້ໂປ່ງໃສ. ທ່ານອາດມີເງິນຢູ່ແລ້ວ; ບໍ່ດັ່ງນັ້ນທ່ານກໍ່ຕ້ອງສະເໜີຫາຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

ງົບປະມານຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍຄຳນຶງເຖິງວັດຖຸອຸປະກອນ, ກິດຈະກຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອດຳເນີນ ໂຄງການ

1.10 ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ

ຫລາຍຄົນຄິດວ່າກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນສຳຄັນໂດຍສະເພາະເພື່ອປົດທ້າຍການວາງແຜນ. ບາງຄັ້ງແມ່ນເອີ້ນວ່າການກວດກາ ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ. ຈຸດປະສົງແມ່ນເພື່ອຖອຍຫ່າງຈາກການວາງແຜນແລ້ວຫຼຽວເບິ່ງຮອບດ້ານເພື່ອເບິ່ງວ່າອັນໃດ ທີ່ອາດເກີດຄວາມບໍ່ປົກກະຕິໄດ້ແດ່; ແລ້ວທົບທວນສາມາດພິຈາລະນາເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຍືດຍຸ່ນແລະມີຊັບພະຍາກອນ ພ້ອມເພື່ອຕັດປັບແຜນ. ສິ່ງທີ່ຄວນພິຈາລະນາແມ່ນ:

- ເຕັກໂນໂລຊີ: ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ມີເປັນແນວໃດ? ເຮົາຈະສາມາດຈ່າຍເພື່ອໃຫ້ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໄດ້ດີນ ປານໃດ? ເຕັກໂນໂລຊີນີ້ຈະຮັບໃຊ້ວຽກໄດ້ດີປານໃດ? ເຮົາຈະມີເງິນເພື່ອບາລຸງຮັກສາບໍ່?
- ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ: ທ່ານຫວັງວ່າຈະຮອດກຸ່ມຄົນໃດແດ່? ທ່ານຄາດຫວັງຫຍັງຈາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກ? ທ່ານຈະບໍ່ຮອດກຸ່ມຄົນໃດແດ່ - ແລະເຂົາເຈົ້າມີປະຕິກິລິຍາແນວໃດ?
- ເຕັກໂນໂລຊີຂອງທ່ານມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສະເໝີ. ຊັບພະຍາກອນຈະໄປຕົກຢູ່ໃສຖ້າໂຄງການບໍ່ເກີດ?
- ບຸກຄະລາກອນ: ທ່ານຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນບໍ່? ຈະເປັນແນວໃດຖ້າໂຄງການສິ້ນສຸດລົງ? ເຂົາເຈົ້າມີ ຄວາມຄາດຫວັງກັບວຽກງານແນວໃດ? ເຂົາເຈົ້າຍັງຈຳເປັນຕ້ອງມີຜູ້ຊີ້ນຳບໍ່? ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນຖ້າເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ຮັບການຊີ້ນຳ?
- ກອບເວລາ: ແຜນວຽກ, ເງິນ ແລະ ຄົນ. ຈະເປັນແນວຖ້າມັນບໍ່ສອດຄ່ອງກັນ?
- ກິດຈະກຳສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງບໍ່?
- ຈຸດປະສົງແຕ່ລະຢ່າງມີຕົວຊີ້ວັດທີ່ຈະແຈ້ງບໍ່?
- ຈຸດປະສົງ ແລະ ກິດຈະກຳແມ່ນຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງ-ຊາຍບໍ່?

2. ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມໂຄງການ

ໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການແມ່ນຊ່ວງທີ່ໂຄງການມີການເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດກົດຈະກຳທີ່ວາງແຜນໄວ້. ໝາຍຄວາມວ່າການຕິດຕາມເປັນປະຈຳມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໂຄງການດຳເນີນໄປໃນທິດທາງທີ່ຖືກຕ້ອງ, ຄວາມຄືບໜ້າແມ່ນເປັນໄປຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ບັນຫາໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງທັນທ່ວງທີ. ໃນໄລຍະນີ້ເອງທີ່ສຳຄັນທີ່ຕ້ອງປະເມີນຄວາມສ່ຽງຂອງໂຄງການຄືນໃໝ່ ແລະ ກວດກາວ່າຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການຍັງເປັນຜູ້ເກົ່າ. ຜົນໄດ້ຮັບແລະ ບົດຮຽນຈາກການຕິດຕາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະທ້ອນກັບສູ່ການອອກແບບໂຄງການ ແລະ ດັດປັບເພື່ອປັບປຸງໃນຈຸດທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ.

ໃນການປະຕິບັດຕົວຈິງ, ບໍ່ມີຫຍັງຈະເປັນໄປຕາມແຜນໝົດທຸກຢ່າງ ແລະ ມີພຽງແຕ່ບາງແຜນເທົ່ານັ້ນທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກອບເວລາ. ສະນັ້ນ, ການນຳຈຳເປັນຕ້ອງມີຂໍ້ມູນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ເພື່ອສາມາດປະຕິບັດຕາມໜ້າວຽກສອງຢ່າງດັ່ງກ່າວມານີ້ໄດ້ ແລະ ເພື່ອກຽມພ້ອມຄວາມຍືດຍຸ່ນໄດ້. ບັນຫາມັກເກີດຂຶ້ນສະເໝີຢູ່ແລ້ວ.

ທ່ານຈະເຮັດແນວໃດຖ້າ:

- ຜູ້ສະໜອງເຄື່ອງຊັກຊ້າໄປຢ່າງໜ້ອຍເປັນເດືອນ;
- ທ່ານໄດ້ຮັບການລາຍງານວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງພະນັກງານເຮັດບົດລາຍງານໂດຍໃຊ້ຂໍ້ມູນເທັດ;
- ປະຊາຊົນບໍ່ພໍໃຈ ຍ້ອນເຂົາເຈົ້າຄິດວ່າເຂົາເຈົ້າຖືກເອົາຮັດເອົາປຽບ;
- ປະຊາຊົນບໍ່ເຮັດໃນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າສັນຍາວ່າຈະເຮັດ.

2.1 ການຕິດຕາມ

ຂະບວນການປ່ຽນແປງຈຳເປັນຕ້ອງມີການຕິດຕາມແລະປະເມີນຜົນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງກວດກາເບິ່ງວ່າທ່ານເດີນມາຖືກທາງ ຫລື ວ່າທ່ານລ້ຽວຜິດຮ່ວມບໍ່. ຖ້າຜົນໄດ້ຮັບບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ທ່ານຄາດຫວັງມາກ່ອນ, ທ່ານອາດຈະເຮັດວຽກແບບບໍ່ທ້າວບໍ່ຫັນ ແລະ ຄົນກໍ່ເສຍແຮງຈູງໃຈ. ຂະບວນການປ່ຽນແປງກໍ່ຄືກັບເດັກນ້ອຍຮຽນຢ່າງ: ຄືລື້ມແລ້ວລູກອີກເທື່ອໜຶ່ງ. ຢ່າເສຍກຳລິງໃຈ, ຍິນດີກັບສິ່ງດີໆແລະດັດປັບຍຸດທະສາດເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ອ່ອນ. ການຕິດຕາມແມ່ນເປັນພື້ນຖານຂອງຂະບວນການປ່ຽນແປງ. ຈຸດປະສົງຂອງການຕິດຕາມແມ່ນເພື່ອກວດກາແຜນວຽກກໍ່ຄືກົດຈະກຳມີປະສິດທິພາບຫລືບໍ່, ແລ້ວມີຍຸດທະສາດໃດຈຳເປັນຕ້ອງດັດປັບເພື່ອຮັບປະກັນຜົນໄດ້ຮັບສູງສຸດ.

ການຕິດຕາມເປັນຂະບວນການຕໍ່ເນື່ອງຕະຫລອດໄລຍະໂຄງການ. ເປັນກົດຈະກຳບິນພື້ນຖານການເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ຄວາມຮູ້ ແລະ ຫັກສະທີ່ຈຳເປັນໃນການເຮັດວຽກຕິດຕາມແມ່ນຄືກັບທີ່ໃຊ້ກັບການປະເມີນຜົນ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ.

ໃນຄວາມເປັນຈິງການຕິດຕາມແມ່ນໄດ້ຮັບການວາງແຜນໄວ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າໂດຍການກຳໜົດຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕາມຕົວຊີ້ວັດທີ່ກຳໜົດ. ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການ. ບາງຄັ້ງອີງການກຳມີຄວາມຄິດເຫັນວ່າອັນໃດເປັນສິ່ງສຳຄັນຢ່າງຈະແຈ້ງຢູ່ແລ້ວ ແຕ່ຖ້າຜູ້ໃຫ້ທຶນເຫັນຕ່າງ ທ່ານກໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຫາແນວທາງພິສູດເພື່ອໂນ້ມນ້າວເຂົາເຈົ້າ.

2.2 ການປະເມີນຜົນກະທົບແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

ໃນປະຈຸບັນນີ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານໃຫ້ຄວາມສົນໃຈກັບເຄື່ອງມືປະເມີນຜົນກະທົບແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PIA) ຫລາຍຂຶ້ນ, ເຊິ່ງເປັນສ່ວນຂະຫຍາຍຂອງການປະເມີນຊຸມຊົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (Participatory Rural Appraisal-PRA). PIA ແມ່ນການດັດປັບເຄື່ອງມືແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ເຊິ່ງປະສົມປະສານກັບການ ນຳໃຊ້ຕົວເລກສະຖິຕິ, ໂດຍສະເພາະເພື່ອວັດແທກຜົນກະທົບກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນ. ເຄື່ອງມືນີ້ແມ່ນສຸມໃສ່ຄົນທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ລູກຄ້າຂອງໂຄງການໃນຖານະເປັນຜູ້ຊ່ຽວຊານທີ່ເຂົ້າໃຈບັນຫາແລະສະພາບທ້ອງຖິ່ນດີຈຶ່ງສາມາດກຳໜົດການປ່ຽນແປງໄດ້ເໝາະສົມ. ຖ້າສົມທຽບກັບການຕິດຕາມປະເມີນຜົນແບບດັ້ງເດີມ, PIA ເນັ້ນວັດແທກຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການ. ການປະເມີນຜົນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ເຊັ່ນ ການສົ່ງປັດໃຈນຳເຂົ້າກໍາລິການບໍລິການຕ່າງໆ, ການກໍ່ສ້າງຈຸດບໍລິການນ້ຳສະອາດມີຈັກບ່ອນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມຈັກທ່ານ.

PIA ແມ່ນນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດທີ່ກຳໜົດໂດຍຊຸມຊົນກໍຄືຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຄງການເປັນພື້ນຖານຫລາຍເທົ່າທີ່ຈະຫລາຍໄດ້. ຊຸມຊົນເອງມີບຸລິມະສິດໃນການປັບປຸງຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແລະ ມີແນວທາງໃນການວັດແທກຜົນກະທົບແລະການປ່ຽນແປງໃນຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ກໍ່ມີຫລາຍກໍລະນີທີ່ຕົວຊີ້ວັດທີ່ກຳໜົດໂດຍຊຸມຊົນຈະແຕກຕ່າງຈາກທີ່ກຳໜົດໂດຍບຸກຄົນອື່ນ.

ເພື່ອຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ, PIA ພະຍາຍາມຈະຕອບສາມຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ມີຫຍັງປ່ຽນແປງໃນຊຸມຊົນແຕ່ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມມີໂຄງການເຂົ້າມາ?
- ການປ່ຽນແປງເຫລົ່ານີ້ມີອັນໃດທີ່ເປັນຜົນກະທົບມາຈາກໂຄງການ?
- ການປ່ຽນແປງເຫລົ່ານີ້ສ້າງຄວາມແຕກຕ່າງອັນໃດແກ່ຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ?

ການປ້ອນຂໍ້ມູນໃໝ່ເປັນປະຈຳເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ສັງເກດເບິ່ງຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງໂຄງການ. ການຕິດຕາມເປັນປະຈຳເຮັດໃຫ້ຫົວໜ້າໂຄງການກຳໜົດໄດ້ບຸລິມະສິດ, ກຳບັນຫາ, ແລະກຳໜົດຜົນກະທົບຂອງການແກ້ບັນຫາ, ລວມທັງການທົບທວນແຜນວຽກໄດ້. ການປ້ອນຂໍ້ມູນໃໝ່ເປັນປະຈຳຍັງປູພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການປະເມີນໂຄງການ - ຕົວຢ່າງວ່າແຜນວຽກແມ່ນຊ່ວຍແກ້ບັນຫາທີ່ກຳໜົດໄດ້ແທ້ຈິງຫລືບໍ່. ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການຕິດຕາມໂຄງການປະຈຳຍັງສາມາດນຳໃຊ້ເປັນພື້ນຖານແກ່ການທົບທວນ, ປະເມີນຜົນໂຄງການ ແລະ ອື່ນໆ ໄດ້ຕື່ມອີກ.

ວຽກງານການຕິດຕາມແມ່ນເບິ່ງຄືຊັບຊ້ອນແຕ່ກໍບໍ່ຊັບຊ້ອນຢ່າງທີ່ຄິດ ຍ້ອນວ່າສາມາດດັດປັບລະບົບໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ສະຖານະການແລະຍັງສາມາດກຳໜົດໄວ້ລ່ວງໜ້າຕັ້ງແຕ່ໄລຍະກະກຽມໂຄງການໄດ້. ບາງໂຄງການກໍຕິດຕາມງ່າຍ. ເຊັ່ນຖ້າທ່ານສັກວັກແຊງໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍ, ທ່ານກໍນັບຈຳນວນເດັກນ້ອຍແລ້ວຄຳນວນຕາມສັດສ່ວນເດັກນ້ອຍທີ່ໄດ້ຮັບຢາແລະບໍ່ໄດ້ຮັບຢາວັກແຊງ. ການປ່ຽນແປງດ້ານທັດສະນະຫລືພຶດຕິກຳແມ່ນຕິດຕາມຍາກກວ່າ, ແຕ່ຖ້າມີຕົວຊີ້ວັດທີ່ດີທີ່ກຳໜົດຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມໂຄງການແມ່ນສາມາດຊ່ວຍການຕິດຕາມໄດ້ເຊັ່ນກັນ.

ບາງຢ່າງທີ່ຕ້ອງໄດ້ຄິດຄົ້ນຄວ້າຕື່ມ:

MANAGING THE PROJECT CYCLE

- ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບແຜນວຽກ - ເວົ້າອີກຄວາມແມ່ນຂໍ້ມູນນັ້ນຕ້ອງມີປະໂຫຍດ. ແລ້ວຂໍ້ມູນເຫລົ່ານັ້ນຕ້ອງຖືກຈັດເກັບເປັນເອກະສານອ້າງອີງ; ກິດຈະກຳການເກັບຂໍ້ມູນຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ມີຂໍ້ມູນພ້ອມໄວ້ໃຫ້ພາກສ່ວນຫລືອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນ ແລະ ທີ່ສຳຄັນພ້ອມໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການ
- ວິທີການສື່ສານທີ່ນຳໃຊ້ (ວິທີການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ, ພາສາທີ່ນຳໃຊ້ ແລະ ອື່ນໆ) ຕ້ອງມີຄວາມເໝາະສົມແລະເຂົ້າເຖິງໄດ້. ບົດລາຍງານຫາຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ້ອງເປັນຮູບແບບທາງການ. ແຕ່ບົດລາຍງານເຖິງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການທີ່ອ່ານໜັງສືບໍ່ໄດ້ຕ້ອງໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບແບບທີ່ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈໄດ້. ບາງກໍລະນີທ່ານອາດຈະຈັດກອງປະຊຸມເຜີຍແຜ່ຜົນໄດ້ຮັບ, ສົນທະນາກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບບາດກ້າວຕໍ່ໄປ.

2.3 ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ

ພະຍາຍາມໃຫ້ຂໍ້ມູນກະທັດຮັດແລະມີໃຈຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄຳນຶງວ່າໃຜຄວນຮູ້ຫຍັງ ພະນັກງານພາກສະໜາມ ແລະ ຊຸມຊົນຄວນຮູ້ຫຍັງແດ່, ຫລື ອຳນວຍການຄວນຮັບຮູ້ຫຍັງແດ່?

ຕົວຢ່າງ: ພາຍຫລັງສິ້ນສຸດໂຄງການໄດ້ຫົກເດືອນອຳນວຍການອົງການອາດຕ້ອງການຢາກຮູ້ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມທີ່ເປັນຈຸດສຸມຂອງຄົນພິການ ເຊິ່ງອຳນວຍການອາດບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຊື່, ວັນທີ່ ແລະ ອື່ນໆ ແຕ່ພະນັກງານໂຄງການຈຳເປັນຕ້ອງບັນທຶກລາຍຊື່, ຈຳນວນ, ເບີຕິດຕໍ່, ເພດ ແລະ ອື່ນໆ ຂອງຄົນເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມ.

ການສື່ສານຈຳເປັນຕ້ອງມີຫລາກຫລາຍ ອາດຈະເປັນພາສາເວົ້າ, ຂຽນ, ທັງແບບທາງການແລະບໍ່ເປັນທາງການ. ການນຳໃຊ້ຮູບພາບກໍມີຄວາມສະດວກທີ່ໃຫ້ຄົນອື່ນເຫັນການເຄື່ອນໄຫວຂອງວຽກງານ, ໂດຍສະເພາະການສົມທຽບສະພາບກ່ອນແລະຫລັງໂຄງການ - ເຊັ່ນ ສະພາບສວນຮົກເຮື້ອກັບສວນທີ່ມີການປູກຝັງ; ຫລື ພາບການຝຶກອົບຮົມ.

ຮັບປະກັນວ່າທ່ານສາມາດກວດສອບຂໍ້ມູນຕື່ມເພື່ອພິສູດວ່າຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງຖືກສົ່ງຕໍ່ດ້ວຍວິທີການທີ່ເໝາະສົມແລະຖືກຄົນ.

ຕົວຢ່າງ: ທ່ານໄດ້ຮັບຂໍ້ຄວາມສຽງວ່ານ້ຳສ້າງແລະບ້ານ້ຳຢູ່ບ້ານແຫ່ງໜຶ່ງແມ່ນໄດ້ຮັບການປົວແປງແລະສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ແລ້ວ. ທ່ານອາດກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງຂໍ້ມູນໄດ້ດ້ວຍການທີ່ທ່ານ (ຫລືຄົນອື່ນ) ເດີນທາງໄປບ້ານແຫ່ງນັ້ນແລ້ວສັງເກດເບິ່ງວ່າແຫລ່ງນ້ຳດັ່ງກ່າວແມ່ນສາມາດໃຊ້ໄດ້ຢ່າງດີບໍ່.

ການຕິດຕາມຍັງສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ເຮົາຮູ້ວ່າແມ່ນຫຍັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ດີ, ເຄື່ອງມືໃດຖືວ່າເໝາະສົມ, ແລະອັນໃດບໍ່ເໝາະສົມ, ແລ້ວເປັນຫຍັງຈຶ່ງເປັນແນວນັ້ນ. ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແມ່ນເໝາະສົມບໍ່? ເງິນທີ່ນຳໃຊ້ໄປສົມກັບຜົນໄດ້ຮັບທີ່ໄດ້ຫລືບໍ່? ວິທີການແບບມີສ່ວນຮ່ວມຖືກນຳໃຊ້ແລ້ວປະຊາຊົນຮູ້ສຶກມີສ່ວນຮ່ວມຫລືບໍ່?

ຕົວຢ່າງ: ຊາວບ້ານອາດຕັດສິນໃຈຕິດຕາມວ່າສວນຜັກແມ່ນໄດ້ຮັບການຮື້ອອກແລ້ວໃສ່ຮົ້ວຫລືບໍ່ ຫລື ແນວພັນມີຂາຍຖືກຈັງຫວະເວລາແລະລາຄາທີ່ຕົກລົງກັນຫລືບໍ່. ແລ້ວຕໍ່ມາ, ພາຍຫລັງມີການສົ່ງຂ່າວ, ເຂົາ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

*ເຈົ້າກໍເພີ່ມສິ່ງທີ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການຄິດເຕີ້ມ: ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງແນວພັນ, ລົດຊາດຂອງຜັກ...
ແລະ ຄວາມຄິດເຫັນອື່ນໆ*

ພາຍຫລັງການຕິດຕາມ, ຖ້າທ່ານພົບເຫັນສິ່ງທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ທ່ານຄວນປະຕິບັດແນວໃດໜຶ່ງ.

*ຕົວຢ່າງ: ແນວພັນຄົບຖ້ວນ, ທ່ານຄວນດໍາເນີນການໃດໜຶ່ງເພື່ອຮັບປະກັນວ່າພະນັກງານວິຊາການປູກຝັງ
ຫາສາເຫດແລ້ວໃຫ້ຄໍາແນະນໍາຜ່ານຄະນະກໍາມະການທີ່ຮັບຜິດຊອບການຕິດຕາມ ແລ້ວເຂົາເຈົ້າຕ້ອງດໍາເນີນ
ການແນວໃດໃຫ້ທັນການເພື່ອແກ້ບັນຫາ.*

ການຕິດຕາມ ມັກຊ້າຊ້ອນກັບການປະເມີນຜົນ. ບາງສິ່ງຢ່າງແມ່ນທັງການຕິດຕາມແລະປະເມີນຜົນສາມາດນໍາ ໃຊ້ໄດ້
ຄືກັນແມ່ນ:

- ການປຶກສາຫາລືແລະການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັບຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ;
- ການຂຽນບົດລາຍງານ;
- ການນໍາໃຊ້ຄອມພິວເຕີເພື່ອວິເຄາະຂໍ້ມູນ (spreadsheets, databases, ສະຖິຕິ, ກຣາຟຟິກ ຫລື ຫລາຍໆໂປຣແກຣມລວມກັນ);
- ການນໍາໃຊ້ແຜນວາດ, ຕາຕະລາງ, ກຣາຟຟິກ, ແຜນທີ່ ແລະ ອື່ນໆ;
- ການນໍາໃຊ້ວິດີໂອ, ຮູບພາບ;
- ການສັງເກດການ.

ທ່ານສາມາດຂຽນແຜນຕິດຕາມເປັນຕາຕະລາງ ໂດຍສົມທຽບກັບແຜນວຽກ ກໍາໜົດວ່າທ່ານຈະຕິດຕາມຫຍັງແດ່
ເຮັດແນວໃດ ໃຜຮັບຜິດຊອບ ສົມທຽບກັບຕົວຊີ້ວັດຢູ່ແຜນວຽກແລ້ວສອດຄ່ອງກັນບໍ່.

ຕົວຢ່າງຕາຕະລາງແຜນຕິດຕາມໂຄງການ

ບາດກ້າວ/ໜ້າວຽກ	ໃຜຮັບຜິດຊອບ? (ຊື່/ຕໍາແໜ່ງ)	ເມື່ອໃດຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ?	ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວໃດ?	ຫລັງຈາກເກັບກໍາຂໍ້ມູນແລ້ວ ສິ່ງໃຫ້ໃຜ?	ສິ່ງຂໍ້ມູນໄປເມື່ອ ໃດ?

ຫລັງຈາກນັ້ນແມ່ນຂຶ້ນກັບຜົນໄດ້ຮັບ, ທ່ານອາດຕ້ອງທົບທວນຈຸດປະສົງ ແລະ ຍຸດທະສາດ ແລ້ວດັດປັບແຜນວຽກ.

3. ໄລຍະການປະເມີນຜົນໂຄງການ

ການປະເມີນຜົນໂຄງການສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືວ່າເປັນບາດກ້າວສຸດທ້າຍຂອງການດໍາເນີນໂຄງການ ແລ້ວພ້ອມກັນນັ້ນກໍເປັນການເລີ່ມຕົ້ນບາດກ້າວຕໍ່ໄປ, ຄືຂະຫຍາຍ ຫລື ສະເໜີໂຄງການ.

ການປະເມີນຜົນໂຄງການສາມາດແບ່ງອອກເປັນສາມໄລຍະ:

- ການປະເມີນຜົນເຄິ່ງໄລຍະໂຄງການ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນດໍາເນີນໄປພ້ອມກັບການຕິດຕາມໂຄງການ;
- ການປະເມີນຜົນທັນທີພາຍຫລັງສິ້ນສຸດໂຄງການ;
- ບາງຄັ້ງແມ່ນພາຍຫລັງສິ້ນສຸດໂຄງການໄປໄລຍະໜຶ່ງແລ້ວ.

ພະນັກງານອົງການສາມາດປະເມີນຜົນພາຍໃນເອງໄດ້. ການປະເມີນຜົນທີ່ດໍາເນີນໂດຍພາກສ່ວນພາຍນອກມັກເກີດຂຶ້ນຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ການປະເມີນຜົນສາມາດດໍາເນີນຮ່ວມກັນໄດ້ລະຫວ່າງພະນັກງານຈາກອົງການແລະບຸກຄົນພາຍນອກ. ທາງອົງການເອງກໍສາມາດບົ່ງບອກສິ່ງທີ່ຄິດວ່າສໍາຄັນຄວນແກ່ການປະເມີນແລະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຮ່າງເງື່ອນໄຂອ້າງອີງ (Terms of Reference).

3.1 ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນຜົນ

ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນຜົນແມ່ນມີປະໂຫຍດສອງຊັ້ນ: ປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບທີ່ແທ້ຈິງຂອງກິດຈະກຳ ແລະ/ຫລື ປະເມີນເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນຈາກໂຄງການ. ຄວາມຕ່າງຄືການປະເມີນຜົນແມ່ນສຸມໃສ່ຂະບວນການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລ້ວອີກຢ່າງແມ່ນສຸມໃສ່ຜົນກະທົບໂຄງການ, ເຊິ່ງຈະເບິ່ງຈາກຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼັກຂອງໂຄງການ.

ຄວາມແຕກຕ່າງອີກຢ່າງຂອງການປະເມີນຜົນແບບ formative ແລະ ແບບ summative. ຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວນີ້ເກີດຍ້ອນມຸມມອງທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຄືແບບ formative ຈະເປັນທາງດ້ານຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຕໍ່ສິ່ງຄົມ ໃນຂະນະທີ່ແບບ summative ຈະເນັ້ນໜັກການປັບປຸງເປັນຫລັກ.

ສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນສາມາດວັດແທກໄດ້ໂດຍການນໍາໃຊ້ການປະເມີນຜົນແບບ formative:

- ປະສິດທິພາບ: ບັນລຸຈຸດປະສົງຫລາຍປານໃດ? ນໍາໃຊ້ງົບປະມານຫລາຍປານໃດ? ຖ້າບໍ່ບັນລຸຈຸດປະສົງ, ເປັນຫຍັງ? ຍຸດທະສາດ ແລະ ວິທີການປະຕິບັດວຽກທີ່ນໍາໃຊ້: ແມ່ນຫຍັງເປັນຈຸດດີຂອງຍຸດທະສາດ/ວິທີການປະຕິບັດວຽກທີ່ນໍາໃຊ້? ແມ່ນຫຍັງເປັນຈຸດອ່ອນ? ຈຸດປະສົງຍັງສອດຄ່ອງບໍ່ - ຫລືມີຄວາມຈາເປັນຕ້ອງດັດປັບ? ຈໍາເປັນຕ້ອງສ້າງການປ່ຽນແປງຫຍັງເພື່ອໃຫ້ສໍາເລັດຈຸດປະສົງ? ຄໍາຖາມເຫລົ່ານີ້ລ້ວນແລ້ວແຕ່ສ່ອງແສງເຖິງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການວາງແຜນ.
- ປະສິດທິຜົນ: ຫົນທີ່ໃຊ້ຈ່າຍໄປຄຸ້ມຄ່າກັບປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຮັບຫລືບໍ່? ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຫລົ່ານີ້ໃຊ້ໄປກັບຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ: ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ເວລາ, ພະລັງງານ, ເງິນ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນຕ່າງໆ ແລ້ວຄຸ້ມຄ່າບໍ່

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຕົວຢ່າງ: ຖ້າຄົນເຮົາທັງຍິງແລະຊາຍຕ້ອງເສຍເວລາໄປຫລາຍຊົ່ວໂມງໃນການເຮັດສວນ, ແຕ່ບຸ່ຍທີ່ຕ້ອງນຳເຂົ້າມີລາຄາແພງຫລາຍ, ສະແດງວ່າບັດໃຈໃນການນຳເຂົ້າ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບບໍ່ສົມດຸນກັນເທົ່າທີ່ຄວນ.

ຫລືຖ້າໃຊ້ເວລາ, ຄວາມພະຍາຍາມ, ແລະ ເງິນຕັ້ງຫລວງຫລາຍໄປກັບການເຮັດສວນຜັກ ແຕ່ເງິນທີ່ຂາຍຜັກໄດ້ຜັດເສຍໄປກັບການຊື້ສິ່ງມືນເມົາ ເຫຼົ່າ- ຖືວ່າໂຄງການເສຍເງິນໄປໂດຍເປົ່າປະໂຫຍດ.

- ການວິເຄາະຜົນກະທົບ: ແມ່ນຫຍັງເປັນຜົນກະທົບຕໍ່ພະນັກງານ, ອົງການ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການ? ການປ່ຽນແປງຫຍັງທີ່ເກີດເປັນໝາກຜົນຈາກໂຄງການ? ການປ່ຽນແປງເຫລົ່ານີ້ອາດເປັນສິ່ງທີ່ຕັ້ງໃຈໃຫ້ເກີດ, ແຕ່ບາງຄັ້ງ, ກໍເປັນສິ່ງທີ່ເກີດຈາກຄວາມບໍ່ຕັ້ງໃຈ: ການວິເຄາະຜົນກະທົບແບບມີສ່ວນຮ່ວມສາມາດເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈມຸມມອງຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການໄດ້.

ຕົວຢ່າງ: ໂຄງການສຶກສາດ້ານສຸຂະອະນາໄມທີ່ກ່ຽວພັນກັບການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງສູບນໍ້າແລະການປຸກຜັກແມ່ນເພື່ອຢາກຊ່ວຍແບ່ງເບົາວຽກເຮືອນໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ; ເຂົາເຈົ້າຕິດຕາມໂຄງການແລ້ວໄລຍະສຸດທ້າຍຂອງການປະເມີນຜົນເຂົາເຈົ້ານຳໃຊ້ເຄື່ອງມືການວິເຄາະຜົນກະທົບແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລ້ວຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນແມ່ຍິງຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າມີຂີດຄວາມສາມາດຫລາຍຂຶ້ນ - ແລ້ວພ້ອມກັນນັ້ນກໍພົບວ່າພະຍາດຖອກທ້ອງໃນເດັກນ້ອຍແມ່ນຫລຸດລົງ.

ການປະເມີນຜົນເພື່ອປັບປຸງແມ່ນສຸມໃສ່:

- ແມ່ນຫຍັງທີ່ເຮັດໄດ້ດີ ແລະ ແມ່ນຫຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ? ເປັນຫຍັງ? ຈຳເປັນຕ້ອງມີການປັບປຸງຫຍັງເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ຫລື ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຈຸດປະສົງໄດ້?
- ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ແລ້ວບົດຮຽນໃດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ກັບແຜນວຽກແລະໂຄງການໃນຕໍ່ໜ້າໄດ້? ທ່ານຮຽນຮູ້ຫຍັງຈາກວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຜ່ານມາ? ວິທີການໃດໃຊ້ໄດ້ດີ ແລະ ວິທີການໃດທີ່ຍັງບໍ່ເໝາະສົມ? ວິທີການເຮັດວຽກແບບໃດທີ່ຈັດວ່າດີທີ່ສຸດ? ແມ່ນຫຍັງທີ່ບໍ່ສຳເລັດ? ບົດຮຽນເຫລົ່ານີ້ຄວນນຳໃຊ້ໃນການວາງແຜນໃນຕໍ່ໜ້າ ແລະ ປະກອບສ່ວນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງການ. ແນວທາງເຮັດວຽກທີ່ດີທີ່ສຸດຈະຖືກນຳໃຊ້ ຂະນະດຽວກັນສິ່ງທີ່ບໍ່ສຳເລັດຈະຖືກລືບລ້າງໄປ.

ການປະເມີນຜົນພາຍໃນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນການປະເມີນຜົນເພື່ອປັບປຸງ.

ການປະເມີນຜົນງານຂອງຕົນເອງເປັນເລື່ອງທຳມະດາ: ແມ່ຍິງຈະເບິ່ງວ່າພາຍຫລັງຊັກເສື້ອແລ້ວຮອຍເບື້ອນຫລຸດໄປຫລືຍັງ, ໃນຂະນະທີ່ຊ່າງກໍເບິ່ງວ່າເຄື່ອງຈັກທີ່ລາວແປງນັ້ນໃຊ້ວຽກໄດ້ດີແລ້ວບໍ່, ຊ່າງໄມ້ຈະໃຊ້ມືຖູໄມ້ໄປມາເພື່ອຊັງຊາວໄມ້ລຽບຫລືບໍ່ ຖ້າຍັງ, ເຂົາເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງປ່ຽນວິທີການ ຫລື ເຄື່ອງມືກໍອາດເປັນໄປໄດ້.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

3.2 ການປະເມີນຜົນໂຄງການແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

ການປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈນັບມື້ນັບຫລາຍຂຶ້ນ, ແລ້ວມັນມີຄວາມໝາຍວ່າແນວໃດ?

ອີງໃສ່ຜູ້ຊຽນກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ກໍ່ຄື “ຂະບວນການທີ່ໝົດທຸກຄົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການຢູ່ທຸກລະດັບຂັ້ນມີສ່ວນຮ່ວມກັບການປະເມີນຜົນໂຄງການ. ຈຸດສຸມຂອງການປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຫ້າວຫັນແມ່ນດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກກຸ່ມຄົນທີ່ໂຄງການໄດ້ຮັບການອອກແບບມາເພື່ອເຂົ້າເຈົ້າ, ໃນທຸກໆມິຕິຂອງການປະເມີນຜົນ - ການວາງແຜນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການວິເຄາະ ແລະ ການປະຍຸກໃຊ້ບົດຮຽນຈາກຂະບວນການປະເມີນ”

ເອກະສານຄູ່ມືສະບັບນີ້ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ:

- ຈຸດປະສົງທຳອິດແລະສຳຄັນທີ່ສຸດແມ່ນເພື່ອສ້າງແລະປັບປຸງໂຄງການຜ່ານບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ແລ້ວນຳໄປດັດປັບໂຄງການໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບບຸລະບົດສະເພາະຂອງໂຄງການ;
- ເພື່ອເສີມສ້າງທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ຄວາມຍືນຍົງເກີດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້າ;
- ເພື່ອສື່ສານກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການທັງພາຍໃນແລະພາຍນອກ;
- ເພື່ອສະໜອງເຄື່ອງມືໃນການດຳເນີນໂຄງການແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

ການປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນເນັ້ນໃສ່ທັງແບບ ປັບປຸງ ແລະ ຮັບຜິດຊອບ. ຫລັກການຕົ້ນຕໍ, ກໍ່ຄືປະໂຫຍດຈາກການປະເມີນຜົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນມີດັ່ງນີ້:

- ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການ, ແທນທີ່ຈະເປັນພຽງແຫວ່ງຂໍ້ມູນ;
- ຊ່ວຍເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງຄົນທ້ອງຖິ່ນເພື່ອເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ສ່ອງແສງ ແລ້ວປະຕິບັດວຽກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ;
- ຊ່ວຍສ້າງການຮຽນຮູ້ຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຄົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນສ່ວນຮ່ວມຢູ່ຂັ້ນໃດ ຫລືມີສ່ວນຮ່ວມແບບໃດ;
- ເປັນສິ່ງຊຸກຍູ້ໃຫ້ຄົນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບເພື່ອປະຕິບັດວຽກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບໃຫ້ແກ່ໂຄງການກໍ່ຄືຊຸມຊົນ.

4. ໄລຍະການດັດປັບໂຄງການ

ໄລຍະການດັດປັບໂຄງການ, ຈະເປັນການດັດປັບອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຕິດຕາມແລະປະເມີນຜົນ.

ການໝູນໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ເຂົ້າສູ່ຂະບວນການວາງແຜນ

ໃນລະຫວ່າງການຕິດຕາມແລະປະເມີນຜົນໂຄງການ, ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳໄດ້ສາມາດນຳໃຊ້ມາປັບປຸງໂຄງການກໍຄືແຜນວຽກ. ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວນີ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂະບວນການແບບຕໍ່ເນື່ອງທັງໝົດກໍຄືການປະເມີນຜົນໄປມາເພື່ອຮັບຮູ້ຄວາມຈຳເປັນແລະຄວາມເໝາະສົມໃນການແກ້ບັນຫາໂດຍອີງໃສ່ສະຖານະການແລະການປ່ຽນແປງທີ່ຢາກໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ. ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຖືກຕ້ອງຈາກການຕິດຕາມຈະສາມາດເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ຂະບວນການປະເມີນຜົນໄດ້.

ພາຍຫຼັງການປະເມີນຜົນໂຄງການແລ້ວ, ອົງການຈັດຕັ້ງກຳໜົດວິທີການເຮັດວຽກທີ່ດີທີ່ສຸດແລະບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ແລ້ວຂະບວນການວາງແຜນແລະປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການແມ່ນຈະເລີ້ມໃໝ່ອີກເທື່ອ. ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວຈະມີຂໍ້ສະເໜີແນະນຳໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງແກ່ສິ່ງທີ່ມັກຖືກຕັ້ງຄຳຖາມ “ແມ່ນຫຍັງ” ແລະ “ແນວໃດ” ຈຸດປະສົງແມ່ນເພື່ອປັບປຸງປະສິດທິຜົນ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ກໍຄື ແຜນວຽກ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ຄຳອະທິບາຍຄຳສັບທີ່ສຳຄັນ

ກິດຈະກຳ Activities

ອີງຕາມລັອກແຟມ, ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນການດຳເນີນການຕ່າງໆ (ໜ້າວຽກຕ່າງໆ) ທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອສ້າງໃຫ້ເກີດຜົນໄດ້ຮັບ

ແຜນກິດຈະກຳ Activity Schedule

ແມ່ນແຜນວາດແຜນ (Gantt) ເຊິ່ງສະເໜີເປັນຮູບແຜນວາດທີ່ຄ້າຍຄືກັບຮູບແຜນທີ່ແຈກຢາກາໄລຍະເວລາ, ລາດັບຂອງບາດກ້າວທີ່ຕໍ່ເນື່ອງກັນ ແລະ ເວລາສະເພາະສຳລັບແຕ່ລະກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ. ເຊັ່ນດຽວກັນນີ້ມັນສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອກຳນົດຄາດແຕ່ລະໄລຍະ ສຳລັບການຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ເພື່ອມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ບັນລຸຜົນສຳເລັດຂອງຄາດໝາຍ ແຕ່ລະໄລຍະ

ການວິເຄາະຈຸດປະສົງ Analysis of Objectives

ການກຳນົດ ແລະ ຍັ້ງຢືນຜົນປະໂຫຍດໃນອະນາຄົດຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ບັນດາກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຜົນຂອງການວິເຄາະຈຸດປະສົງແມ່ນຕົ້ນໄມ້ຈຸດປະສົງ/ລຳດັບຂັ້ນຂອງບັນດາຈຸດປະສົງ

ການວິເຄາະຍຸດທະສາດ Analysis of Strategies

ການປະເມີນໃຫ້ມີທາງເລືອກເພື່ອສາມາດບັນລຸຈຸດປະສົງ, ແລະ ການຄັດເລືອກຂອງກຸ່ມຈຸດປະສົງ 'ທີ່ເປັນໄປໄດ້' ເພື່ອສັງລວມເຂົ້າໃນໂຄງການທີ່ສະເໜີ

ການຕີລາຄາ Appraisal

ການວິເຄາະໂຄງການທີ່ຖືກສະເໜີ ເພື່ອກຳນົດສິ່ງທີ່ດີແລະສິ່ງທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງໂຄງການ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້

ສົມມຸດຕິຖານ Assumptions

ບັນດາປັດໃຈພາຍນອກຕ່າງໆ ທີ່ນອກເໜືອການຄວບຄຸມໂດຍກົງຂອງຫົວໜ້າໂຄງການ ທີ່ສາມາດສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການໄດ້. ສົມມຸດຕິຖານນີ້ແມ່ນຢູ່ຖັງທີ່ 4 ຂອງລັອກແຟມ ແລະ ໄດ້ຂຽນຂຶ້ນໃນທາງບວກ

ປະສິດທິຜົນ Effectiveness

ການປະກອບສ່ວນຂອງຜົນໄດ້ຮັບຂອງໂຄງການຕໍ່ຜົນສຳເລັດຂອງຈຸດປະສົງເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ

ປະສິດທິພາບ Efficiency

ຜົນໄດ້ຮັບທີ່ໄດ້ມາຈາກການເສຍທຶນຮອນໄປຢ່າງສົມເຫດສົມຜົນ ເຊັ່ນ ວິທີການແລະກິດຈະກຳທີ່ຖືກແປສະພາບມາເປັນຜົນໄດ້ຮັບແມ່ນເຮັດໄດ້ດີປານໃດ ແລະ ຄຸນນະພາບເປັນແນວໃດ.

ການປະເມີນຜົນ Evaluation

ການປະເມີນປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ຜົນກະທົບ, ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງກັບໂຄງການພາຍໃຕ້ບຸລະບົດຂອງຈຸດປະສົງທີ່ກຳນົດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ. ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະດຳເນີນການແບບເປັນເອກະລາດເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການຕັດສິນໃຈໃນຕໍ່ໜ້າ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ Gender

ຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານສັງຄົມທີ່ໄດ້ຮັບການລົງຄວາມເຫັນແລະໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ແລ້ວມີການປ່ຽນແປງໄປຕາມການເວລາແລະຈາກສັງຄົມໜຶ່ງສູ່ສັງຄົມໜຶ່ງ ຫລື ຈາກກຸ່ມຄົນໜຶ່ງສູ່ກຸ່ມຄົນໜຶ່ງ. ບົດບາດຍິງ-ຊາຍແຕກຕ່າງຈາກເພດທີ່ແບ່ງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຍິງຊາຍຕາມຫລັກຊີວະວິທະຍາ

ຜົນກະທົບ Impact

ຜົນກະທົບຈາກໂຄງການທີ່ມີຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຈຸດປະສົງຢ່າງກວ້າງຂວາງຂຶ້ນ

ລ້ອກຟຼາມ Logframe

ຕາຕະລາງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນຕັກກະສາດຂອງກິດຈະກຳໂຄງການ, ສົມມຸດຕິຖານ, ຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ແຫລ່ງຢືນຢັນຂໍ້ມູນ

ຮູບແບບວິທີເຮັດວຽກລ້ອກຟຼາມ Logical Framework Approach (LFA)

ວິທີການວາງແຜນ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປະເມີນແຜນວຽກແລະໂຄງການ, ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ, ການວິເຄາະບັນຫາ, ການວິເຄາະວັດຖຸປະສົງການວິເຄາະຍຸດທະສາດ, ການກະກຽມຕາຕະລາງລ້ອກຟຼາມ ແລະ ກິດຈະກຳແລະຕາຕະລາງຊັບພະຍາກອນ.

ການຕິດຕາມ Monitoring

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຢ່າງເປັນລະບົບແລະຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອຊ່ວຍການຄຸ້ມຄອງແລະການຕັດສິນໃຈ

ຈຸດປະສົງ Objective

ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນໝາຍເຖິງກິດຈະກຳ, ຜົນໄດ້ຮັບ, ຈຸດປະສົງສະເພາະຂອງໂຄງການ ແລະ ຈຸດປະສົງລວມ

ຕົ້ນໄມ້ຈຸດປະສົງ Objective Tree

ການນຳສະເໜີໃນລັກສະນະແຜນວາດທີ່ສະແດງສະຖານະການອະນາຄົດຫລັງຈາກທີ່ບັນຫາໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂແລ້ວ ເຊິ່ງເປັນໄປຕາມການ ວິເຄາະບັນຫາ ແລະ ສະແດງສາຍພົວພັນລະຫວ່າງວິທີການ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບສຸດທ້າຍ

ການວິເຄາະບັນຫາ Problem Analysis

ການຄົ້ນຄວ້າຢ່າງມີແບບແຜນເພື່ອຊອກຫາດ້ານລົບຂອງສະຖານະການ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນສາຍພົວພັນລະຫວ່າງສາເຫດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ

ຕົ້ນໄມ້ບັນຫາ Problem Tree

ການນຳສະເໜີໃນລັກສະນະແຜນວາດທີ່ສະແດງດ້ານລົບຂອງສະຖານະການ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນສາຍພົວພັນລະຫວ່າງສາເຫດ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ

ວົງຈອນໂຄງການ Project Cycle

ວົງຈອນໂຄງການແມ່ນໄລຍະຂັ້ນຕອນຊີວິດຂອງໂຄງການຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນຈົນສຳເລັດ. ມັນເປັນລັກສະນະໂຄງຮ່າງເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື, ແລະ ກຳໜົດການຕັດສິນໃຈຕໍ່ສິ່ງສຳຄັນ, ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນແຕ່ລະຂັ້ນເພື່ອໃຫ້ສາມາດຕັດສິນໃຈວຽກງານຂອງແຕ່ລະຂັ້ນຂອງໂຄງການໄດ້. ມີການຖອດຖອນບົດຮຽນແລະປະສົບການເພື່ອນຳໄປໃຊ້ໃນການອອກແບບແຜນວຽກແລະໂຄງການໃນຕໍ່ໜ້າ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການ Project Cycle Management

ວິທີການກະກຽມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ແລະ ປະເມີນຜົນໂຄງການແລະແຜນວຽກໂດຍອີງໃສ່ຫຼັກການຂອງລື່ອກເຟຼມ

ການວິເຄາະງົນດາພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ Stakeholder Analysis

ການວິເຄາະງົນດາພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນການກຳໜົດກຸ່ມທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການກໍ່ຕິຖືກະທົບຈາກໂຄງການ (ທັງທາງບວກແລະທາງລົບ) ໂດຍການກຳໜົດກິດຈະກຳແຊກແຊງ, ການກຳໜົດໂຄງການ ແລະ ການວິເຄາະຄວາມສົນໃຈ, ບັນຫາ, ທ່າແຮງ, ແລະ ອື່ນໆ ບົດສະຫຼຸບຈາກການວິເຄາະນີ້ແມ່ນຈະຖືກສັງລວມເຂົ້າໃນການອອກແບບໂຄງການ

ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ Stakeholders

ບຸກຄົນ, ກຸ່ມຄົນ, ສະຖາບັນຫຼືບໍລິສັດທີ່ມີສາຍພົວພັນກັບໂຄງການ/ແຜນວຽກ ແມ່ນຖືວ່າເປັນພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການ. ເຂົາເຈົ້າອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຫຼືແຜນວຽກ ບໍ່ວ່າຈະໂດຍກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ, ບວກ ຫຼື ລົບ

ຄວາມໂປ່ງໃສ Transparency

ຄວາມໂປ່ງໃສໝາຍເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ໃຫ້ສາທາລະນະຊົນຮັບຊາບ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ທັງດ້ານສະຖານທີ່ແລະການນຳສະເໜີ - ດ້ວຍພາສາທີ່ເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈ.

ແຜນວຽກ Work plan

ຕາຕະລາງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນກິດຈະກຳ (ແລະອາດລວມທັງຊັບພະຍາກອນ) ທີ່ຈຳເປັນເພື່ອບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບແລະຄາດໝາຍໂຄງການ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ການຝຶກອົບຮົມ ການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການ

ກໍລະນີສຶກສາ ການວາງແຜນ - ທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງມີຫຍັງເພື່ອທີ່ຈະວາງແຜນໃຫ້ດີ?

ທ່ານເປັນພະນັກງານອົງການທີ່ມີຊື່ວ່າ AA ຢູ່ລາວ, ໂຄງການຂອງທ່ານມີຢູ່ສອງເມືອງ ຄືເມືອງໄກສອນ (ສະຫວັນນະເຂດ) ແລະ ເມືອງໂພນທອງ (ຈຳປາສັກ). ຄົນພິການຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ເມືອງເປົ້າໝາຍແມ່ນບໍ່ມີໂອກາດຫລືເຂົ້າເຖິງການປັບປຸງພັດທະນາທັກສະແລະການສະໜັບສະໜູນເພື່ອໃຫ້ສາມາດສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ກັບຕົນເອງ ໄດ້, ເຊັ່ນ ຂໍ້ມູນການຕະຫລາດ, ການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງແຫລ່ງເງິນ.

ຍ້ອນບັນດາຜູ້ສະໜອງບໍລິການຕ່າງໆ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບແລະສິດທິຂອງຄົນພິການຂ້ອນຂ້າງຈຳກັດ ແລະ ຂາດທັກສະ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ເໝາະສົມ ລວມທັງຂາດຄວາມໝັ້ນໃຈໃນການໃຫ້ບໍລິການແກ່ຄົນພິການ.

ຍ້ອນຄົນພິການຂາດໂອກາດເຂົ້າໄປມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງນະໂຍບາຍແລະການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ. ເຂົາເຈົ້າມີອຸປະສັກທັງທາງສັງຄົມແລະທາງກາຍະພາບທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງການບໍລິການພື້ນຖານ ແລະ ການກໍລິການເພື່ອການດຳເນີນຊີວິດພາຍໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ແລ້ວຍັງຂາດຄວາມໝັ້ນໃຈໃນຕົນເອງທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງໂອກາດທີ່ມີຢູ່.

ຄະນະບໍລິຫານອົງການ AA ແລະ ທີມງານ ພວມຈະວາງແຜນບາດກ້າວທຳອິດຂອງ ວົງຈອນໂຄງການ

Adapted from: Promoting full participation of persons with disabilities through policy development and increased livelihoods opportunities, Handicap International, 24 months, 1st April 2015 – 31st March 2017

ກໍລະນີສຶກສາ (Part 2)

ຈຸດປະສົງທີ່ດີ – ມີຫຍັງແດ່ທີ່ຈະປະກອບເປັນຈຸດປະສົງທີ່ດີ?

ວິໄສທັດຂອງອົງການ AA: ຄຽງຂ້າງກັບຄົນພິການແລະປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງທີ່ຕ້ອງປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມບໍ່ຍຸຕິທຳຢູ່, ພວກເຮົາຢາກສ້າງໃຫ້ໂລກມີຄວາມສາມັກຄີແລະຄວາມປອງດອງກັນ ພ້ອມກັບສ້າງຄວາມອຸດົມ ສົມບູນຈາກຄວາມແຕກຕ່າງ, ແລະເປັນບ່ອນທີ່ທຸກຄົນສາມາດອາໄສຢູ່ໄດ້ຢ່າງມີກຽດສັກສີ.

ພັນທະກິດ: ອົງການ AA ເປັນອົງການກຸສົນທີ່ເປັນເອກະລາດທີ່ເຮັດວຽກເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບຄວາມທຸກຍາກ, ຄວາມແຕກໂຕນ, ຄວາມຂັດແຍ່ງ ແລະ ໄພພິບັດ. ເຮົາເຮັດວຽກຢ່າງບໍ່ອິດເມື່ອຍຄຽງຂ້າງກັບຄົນພິການ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາເຊິ່ງຄວາມຈຳເປັນພື້ນຖານ, ສາມາດປັບປຸງຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ພ້ອມທັງຍົກກຽດສັກສີ ແລະ ສິດທິພື້ນຖານຕ່າງໆຂອງຕົນເອງໄດ້

ເປົ້າໝາຍ: ອົງການ AA ດຳເນີນໂຄງການເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງຄົນພິການແລະປັບປຸງການ ຢູ່ຮ່ວມກັນໃນສັງຄົມຂອງຄົນພິການ

ໂຄງການມີຈຸດປະສົງສະເພາະທີ່ສຳຄັນສອງຢ່າງຄື:

- ຈຸດປະສົງທີ່ 1: ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການເພື່ອຄົນພິການແລະຜູ້ສູງອາຍຸແຫ່ງຊາດ (NCDE) ມີທັກສະໃນການປະສານແລະຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດວ່າດ້ວຍຄົນພິການແຫ່ງຊາດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງຄົນພິການຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ (UNCRPD)
- ຈຸດປະສົງທີ່ 2: ຄົນພິການຢູ່ເຂດເປົ້າໝາຍໂຄງການມີຄວາມມ່ວນຊື່ນຍ້ອນສະພາບເສດຖະກິດຂອງເຂົາ ເຈົ້າດີຂຶ້ນ ແລະ ສາມາດຢູ່ໃນສັງຄົມໄດ້ຄືຄົນທົ່ວໄປ

ທ່ານມີຄວາມຄິດແນວໃດກັບຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້:

- ມັນສອດຄ່ອງກັນບໍ່?
- ມັນສາມາດວັດແທກໄດ້, ເຮັດໄດ້ ແລະ ສອດຄ່ອງເກາະກ່າຍກັນບໍ່?
- ຈຸດປະສົງເຫຼົ່ານີ້ສ້າງແຮງບັນດານໃຈໃຫ້ອົງການ AA ໄດ້ບໍ່?
- ແລ້ວຈຸດປະສົງເຫຼົ່ານີ້ຈະເປັນບ່ອນອີງເພື່ອສ້າງແຜນແລະກິດຈະກຳທີ່ແທດເໝາະກັບຕົວຈິງ ໄດ້ຫລືບໍ່?

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມ: ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

- ແຕ່ລະກຸ່ມໃຫ້ສົມມຸດຕິນເອງເປັນຄະນະບໍລິຫານອົງການ AA ແຕ່ລະກຸ່ມມີງົບປະມານຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະມີເວລາສອງອາທິດ
- ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມກຳໜົດຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນ, ອອກແບບຄຳຖາມ ແລ້ວວາງແຜນບາດກ້າວໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ
- ແຕ່ລະກຸ່ມນຳສະເໜີໃຫ້ໝູ່ຟັງ

ກໍລະນີສຶກສາ (Part 3) ແລ້ວອົງການ AA ເຮັດຫຍັງ?

ບາດກ້າວທຳອິດແມ່ນການປະເມີນຊຸມຊົນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PRA). ພາຍໃຕ້ສະພາບທີ່ເປັນຢູ່ ເຮົາຕ້ອງຊອກວ່າເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດຫຍັງກ່ອນ ເຮົາສ້າງທີມງານສອງທີມ, ແຕ່ລະທີມມີຊ່ວງຊານສີ່ທ່ານ ຄື ນັກເສດຖະສາດ, ນັກພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ສາທາລະນະສຸກຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ນັກສັງຄົມສົງເຄາະ. ທີມງານໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ PRA ເປັນເວລາໜຶ່ງອາທິດ. ແຕ່ລະທີມໄປເມືອງຮັບຜິດຊອບຂອງເຈົ້າຂອງ, ພາຍຫລັງການເຮັດ PRA, ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງຮ່າງແຜນພັດທະນາແລະໂຮມສອງເມືອງໃຫ້ເປັນແຜນດຽວ.

ຫລັງຈາກການເຮັດ PRA, ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການວາງແຜນແລະການກະກຽມຢ່າງຫລວງຫລາຍກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈະເລີ້ມຂຶ້ນໄດ້. ແຜນວຽກເພື່ອພັດທະນາຊຸມຊົນຖືກສ້າງຂຶ້ນຈາກຜົນໄດ້ຮັບຈາກ PRA ແລະໄດ້ຮັບການຍັ້ງຍືນຈາກປະຊາຊົນສອງກຸ່ມ. ຈາກຜົນໄດ້ຮັບຈາກ PRA ຂອງທັງສອງເມືອງພົບວ່າ:

- ອົງການຈັດຕັ້ງຢູ່ທຸກຂັ້ນ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບແລະສິດທິຂອງຄົນພິການຈຳກັດ ໂດຍສະເພາະເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອລະດົມຊັບພະຍາກອນແລະການສະໜັບສະໜູນການເຊື່ອມ ສານການບໍລິການເພື່ອໃຫ້ຄົນພິການສາມາດຢູ່ໃນສັງຄົມໄດ້
- ບັນດາຜູ້ສະໜອງບໍລິການຕ່າງໆ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບແລະສິດທິຂອງຄົນພິການຈຳກັດ ແລະ ຂາດທັກສະ, ຊັບພະຍາກອນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈໃຫ້ບໍລິການແກ່ຄົນພິການ. ສະນັ້ນ, ການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອສ້າງໄດ້ການໃຫ້ບໍລິການທີ່ສາມາດ ເປັນຕົວແບບຢູ່ຊຸມຊົນໄດ້
- ຄົນພິການ ມີໂອກາດຈຳກັດທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນການສ້າງນະໂຍບາຍແລະການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ. ເຂົາເຈົ້າມີອຸປະສັກທັງທາງສັງຄົມແລະທາງກາຍະພາບທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງ ການບໍລິການພື້ນຖານ ແລະ ການບໍລິການເພື່ອການດຳເນີນຊີວິດພາຍໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ແລ້ວຍັງຂາດຄວາມໝັ້ນໃຈໃນຕົນເອງທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງໂອກາດທີ່ມີຢູ່. ໂຄງການຈະສະໜັບສະໜູນກຸ່ມເປົ້າໝາຍໃຫ້ສາມາດມີກິດຈະກຳຢູ່ບ້ານເຂົາເຈົ້າເອງເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ. ອົງການທີ່ກ່ຽວກັບຄົນພິການຈະມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະບວນການສ້າງນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບຄົນພິການ.

ພວກເຮົາແປກໃຈວ່າເປັນຫຍັງປະຊາຊົນຈາກທັງສອງເມືອງຈຶ່ງຢາກໄດ້ໂຮງຮຽນປະຖົມແລະໂຮງຮຽນວິຊາຊີບ ທີ່ມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຄົນພິການ ເຊັ່ນ ທາງລາດອາງ ແລະ ຫ້ອງນ້ຳໃຫ້ເດັກພິການ.

ກໍລະນີສຶກສາ (Part 4)

ການດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຊຸມຊົນ

- ແຕ່ລະກຸ່ມໃຫ້ສົມມຸດຕິນເອງເປັນຄະນະບໍລິຫານອົງການ AA
- ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມກຳໜົດການແກ້ບັນຫາ
- ແຕ່ລະກຸ່ມນຳສະເໜີໃຫ້ໝູ່ຟັງ

ບາດກ້າວຕໍ່ໄປແມ່ນການດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຊຸມຊົນ. ຄະນະກຳມະການພັດທະນາເມືອງຂອງເມືອງໜຶ່ງນັ້ນ ມີຄວາມຫ້າວຫັນທີ່ຈະເຮັດວຽກກັບເຮົາ. ພວກເຮົາກຳລັງໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເຂົາເຈົ້າ ໂດຍການຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າຮຽນຮູ້ຜ່ານການປະຕິບັດຈິງ. ແຕ່ຢູ່ອີກເມືອງຜັດທົວໜ້າກຳມະການແລະຄອບຄົວຢາກເຂົ້າມາມີບົດບາດ ຫລາຍໂພດຍ້ອນເຂົາເຈົ້າຢາກຄວບຄຸມຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ. ນາຍບ້ານ ແລະ ກຳມະການຂັ້ນເມືອງ ແມ່ນມາຈາກການເລືອກຕັ້ງ ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ຜູ້ຊາຍທີ່ມາຈາກຄອບຄົວນາຍບ້ານເອງທີ່ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ.

ທ່ານຈະແກ້ບັນຫານີ້ແນວໃດ?

ກໍລະນີສຶກສາ (Part 5) ຄວາມໂປ່ງໃສ

- ແຕ່ລະກຸ່ມໃຫ້ສົມມຸດຕິນເອງເປັນຄະນະບໍລິຫານອົງການ AA
- ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມກຳໜົດການແກ້ບັນຫາ
- ແຕ່ລະກຸ່ມນຳສະເໜີໃຫ້ໝູ່ຟັງ

ຖ້າອົງການ AA ຕ້ອງການສ້າງຄວາມໂປ່ງໃສ, ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງສ້າງຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂໃນ ການກຳໜົດກຸ່ມຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ. ສະນັ້ນ, ກໍຕ້ອງກຳໜົດເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວກ່ອນທີ່ຈະມີການ ບົ່ງລາຍຊື່ແລະກ່ອນເລີ່ມວຽກ. ທ່ານຕ້ອງໄດ້ກຳໜົດກຸ່ມຄົນໃດທີ່ຕ້ອງປະກອບທຶນຮອນ ຫລື ຊັບພະຍາກອນ ບາງຢ່າງ. ທ່ານກຳໜົດວ່າກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດແມ່ນ “ຄົນພິການ”

- ໃຜຄວນຖືກຈັດເປັນ “ຄົນພິການ” ໃນໂຄງການນີ້?
- ເຮົາກຳໜົດວ່າໃຜທຸກຍາກແນວໃດ ຖ້າສົມທຽບກັນໝົດບ້ານ?

ກໍລະນີສຶກສາ (Part 6) ການປະເມີນຜົນ

- ແຕ່ລະກຸ່ມໃຫ້ສົມມຸດຕິນຳເອງເປັນຄະນະບໍລິຫານອົງການ AA
- ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມກຳນົດການແກ້ບັນຫາ
- ແຕ່ລະກຸ່ມນຳສະເໜີໃຫ້ໝູ່ຟັງ

ບາດກ້າວຕໍ່ໄປຂອງອົງການ AA ແມ່ນການປະເມີນຜົນໂຄງການ. ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການມີບົດຮຽນເພື່ອນຳໃຊ້ໃນຕໍ່ໜ້າ. ໃນຄວາມຄິດຂອງເຂົາຂໍ້ອ່ອນທີ່ສຸດຂອງການປະເມີນຜົນແມ່ນເຮົາບໍ່ເຂັ້ມແຂງປະຕິບັດຕາມລາຍລະອຽດໜ້າວຽກ (TOR) ສ່ວນຈຸດແຂງຂອງໂຄງການເຮົາຄິດວ່າແມ່ນການດຶງການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຊຸມຊົນ ແລະ ການ ຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ແກ່ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ. ສ່ວນຂອງ TOR ແມ່ນເປັນເລື່ອງກ່ຽວກັບເງິນກໍຕີປະສິດທິພາບໃນການ ໃຊ້ຈ່າຍ (ຄຸ້ມຄ່າກັບເງິນ) ເຊິ່ງຖືວ່າບໍ່ແມ່ນຈຸດແຂງຂອງໂຄງການຍ້ອນຄວາມຫລ້າຊ້າ ແລະ ໃຊ້ເງິນເກີນໆ ປະມານ.

ຫລັງຈາກນັ້ນອີກຫລາຍປີ, ເຮົາກັບມາປະເມີນຜົນໂຄງການໂດຍການໄປຢ້ຽມຢາມບ້ານເປົ້າໝາຍແລ້ວພົບວ່າຄະນະກຳມາທິການເພື່ອຄົ້ນພົບການແລະຜູ້ສູງອາຍຸ (NCDE) ມີແຜນເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດປະຈຳປີແລ້ວຍັງມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດວ່າດ້ວຍຄົ້ນພົບການແຫ່ງຊາດພ້ອມກັບມີບົດລາຍງານ. ເຊິ່ງເຫັນວ່າເປັນຜົນຮັບທີ່ດີຫລາຍ

1. ທ່ານຄິດວ່າໂຄງການຂອງອົງການ AA ສ້າງຄວາມເກາະກ່າຍແລະຄວາມຍືນຍົງໄດ້ດີຫລືບໍ່?
2. ທ່ານສາມາດໃຫ້ເຫດຜົນໄດ້ບໍ່?

ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງ ‘ໂຄງການ’ ແລະ ‘ແຜນວຽກ’

ໂຄງການແມ່ນຫຍັງ?

ຄວາມໝາຍ: ໂຄງການແມ່ນບັນດາກິດຈະກຳທີ່ມຸ່ງຫວັງເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ບັນລຸຈຸດປະສົງທີ່ວາງໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ ພາຍໃນກອບເວລາແລະງົບປະມານທີ່ກຳນົດ

ໂຄງການທີ່ດີຄວນມີ:

- ການກຳນົດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການຢ່າງຈະແຈ້ງ, ລວມທັງກຸ່ມເປົ້າໝາຍຫຼັກ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສຸດທ້າຍ;
- ການປະສານງານ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການເງິນທີ່ຈະແຈ້ງ;
- ລະບົບການຕິດຕາມແລະການປະເມີນຜົນ (ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງການປະຕິບັດວຽກ); ແລະ
- ການວິເຄາະການເງິນແລະເສດຖະກິດທີ່ເໝາະສົມ, ເພື່ອສາມາດສຶກສາໄດ້ວ່າຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບແມ່ນຫລາຍກວ່າເງິນທີ່ລົງທຶນໄປຫລືບໍ່.

ໂຄງການພັດທະນາແມ່ນແນວທາງການກຳນົດແລະຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນເພື່ອໃຫ້ເກີດຂະບວນການປ່ຽນແປງ

ປະເພດຂອງໂຄງການ: ໂຄງການມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຕາມສະພາບຈຸດປະສົງ, ລັກສະນະ ແລະ ຂະໜາດ. ໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍອາດໃຊ້ທຶນພຽງແຕ່ໜ້ອຍດຽວແລະອາດໃຊ້ເວລາພຽງສອງຫາສາມເດືອນ, ຂະນະທີ່ ໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ອາດຕ້ອງໃຊ້ເງິນຫລາຍລ້ານເອີໂຣ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫລາຍປີກວ່າຈະສິ້ນສຸດ.

ຕົວຢ່າງໂຄງການ:

- ໂຄງການປະຕິຮູບ ແລະ ຂະຫຍາຍການບໍລິການສາທາລະນະສຸກ ເຊິ່ງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ໂດຍນຳໃຊ້ງົບປະມານ 30 ລ້ານເອີໂຣ ເປັນເວລາ 10 ປີ
- ໂຄງການບັນເທົາທຸກ, ເຊິ່ງປະສານງານກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍອົງການສາກົນ, ໂດຍໃຊ້ງົບປະມານ 5 ລ້ານເອີໂຣ ເປັນເວລາໜຶ່ງປີ
- ໂຄງການສົ່ງເສີມທຸລະກິດ, ເຊິ່ງໃຫ້ທຶນແກ່ອົງການທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລສູງປະມານ Euro 200,000 ເປັນເວລາ 2 ປີ
- ໂຄງການກໍ່ສ້າງຫົນທາງແລະຂົວ, ມີມູນຄ່າ Euro 50 ລ້ານ ເປັນເວລາ 5 ປີ
- ໂຄງການຕິດຕາມການເລືອກຕັ້ງ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍພະນັກງານຈາກຄະນະກຳມະການເອີໂຣບ ມີມູນຄ່າ Euro 600,000 ເປັນເວລາ 5 ເດືອນ.

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ເພື່ອຮອງຮັບຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງໂຄງການ, ຈຶ່ງຕ້ອງມີລະບົບການຄຸ້ມຄອງວົງຈອນໂຄງການທີ່ ສາມາດສະໜັບສະໜູນ ການນຳໃຊ້ກົດລະບຽບການເຮັດວຽກແບບມາດຖານໃຫ້ມີຄວາມຍືດຍຸ່ນພຽງພໍ.

ແຜນວຽກແມ່ນຫຍັງ?

ຄວາມສຳພັນລະຫວ່າງໂຄງການ, ແຜນວຽກ ແລະ ນະໂຍບາຍ:

ໂຄງການທີ່ດີຄວນອອກແບບໂດຍອີງໃສ່ນະໂຍບາຍເພື່ອການພັດທະນາທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຢ່າງສົມດຸນ.

ພາຍໃຕ້ກອບບຸລິມະສິດດັ່ງກ່າວ, ໜ່ວຍງານຂອງລັດຖະບານທີ່ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຫລື ອົງການທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານສ້າງໜ້າວຽກແບບກວ້າງຂວາງຂຶ້ນມາເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ກຳໜົດ. ໜ້າວຽກແບບກວ້າງຂວາງດັ່ງກ່າວນີ້ເອງທີ່ເອີ້ນວ່າ ‘ແຜນວຽກ’ ເຊິ່ງກໍ່ຄືໂຄງການທີ່ມີຄວາມຫລາກຫລາຍຕາມ ສະພາບຂອບເຂດ ແລະ ຂະໜາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ

ຄວາມໝາຍຂອງແຜນວຽກກໍ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນແລ້ວແຕ່ຈະອີງການຈະເລືອກກຳໜົດແບບໃດ

ຕົວຢ່າງແຜນວຽກ:

- ກວມເອົາວຽກທັງໝົດທີ່ປິ່ນອ້ອມຂະແໜງການໃດໜຶ່ງ (ເຊັ່ນ ແຜນວຽກຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ)
- ສຸມໃສ່ແຕ່ສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂະແໜງໃດໜຶ່ງ (ເຊັ່ນ ແຜນວຽກກ່ຽວກັບສາທາລະນະສຸກເບື້ອງຕົ້ນ)
- ມີໂຄງການຫລາຍໆໂຄງການທີ່ມີຈຸດເນັ້ນໜັກຄ້າຍກັນເປັນ ‘ແພກ package’ (ເຊັ່ນ ແຜນວຽກເຊື່ອມສານ ລະຫວ່າງມະຫາວິທະຍາໄລ ASEAN-EU)
- ໂຄງການໃຫຍ່ໆທີ່ມີຫລາຍອົງປະກອບ

MANAGING THE PROJECT CYCLE

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນທີ່ອາດມີປະໂຫຍດ

Tearfund's Project Cycle Management tools:

<http://tilz.tearfund.org/Publications/ROOTS/Project+cycle+management.htm>

EuropeAID's Project Cycle Management Handbook:

http://www.stgm.org.tr/docs/1123450143PCM_Train_Handbook_EN-March2002.pdf

Networklearning's Information: Its collection and use through the Project Cycle:

http://www.networklearning.org/library/task,cat_view/gid.44/

Networklearning's Information: Gender Issues in the Project Cycle:

http://www.networklearning.org/library/task,cat_view/gid.43/

Participatory Impact Assessment:

http://wikis.unit.tufts.edu/confluence/download/attachments/10979253/Part_Impact_10_21_08.pdf?version=1

Mango's training manual: Practical Financial Management for NGOs

<http://www.mango.org.uk/guide/resources/manual.aspx>